

KOMMUNISTI

KOMMUNISTINEN AIKAKAUSLEHTI

v. 1925

15 p. Tammikuuta

N° 1

LUKIJALLE

SUOMENKIELISEN kommunistisen aikakauslehden tarve on jo kauan ollut tunnettu. Eritoten suomalaisille kommunisteille ja kommunismia seuraaville työläisille sekä Neuvostoliitossa että Suomessa, on sellaisen lehden olemassaolo aivan välttämätön.

Suomenkielinen kommunistinen sanomalehdistö Neuvostoliitossa on hyvin pieni. Se ei voi läheskään riittävässä määrässä antaa tilaa kommunistisen liikkeen tehtäviä valaiseville periaatteellisille kirjoituksille. Kommunistinen sanomalehdistö Suomessa, lahtarivalan koron alla toimien, tietenkään ei voi sitä tehdä. Amerikan suomalaiset ovat liian kaukana kommunistisen liikkeen lähteistä, voidakseen tyydyttävästi seurata sen kehitystä.

Neuvosto-Venäjälläkin asuvien suomalaisten keskuudessa on hyvin paljon niitä, jotka eivät voi seurata venäjänkielisiä sanomalehtiä, aikakauslehtiä ja kirjoja. Heiltä näin ollen jää suureksi osaksi tuntemattomaksi se pulpuava toiminta, mikä kommunistisen liikkeen ja Neuvostoliiton elämän kaikilla aloilla paraikaa tapahtuu.

Leninismi, — marksilaisen teorian soveltaminen nykyajan vallankumoustilanteeseen ja proletaarisen vallan rakennustyöhön, on avannut uusia näköaloja koko maailman vallankumousliikkeelle. Valtiovallan työläisten käsissä pitäminen, sen juurruttaminen ja oleviin oloihin soveltaminen on valtavasti syventänyt, täsmällistyttänyt, määritellyt tätä teoriaa. Jokainen päivä, jokainen työväenluokan eteen

sattuva kysymys vaatii uutta määritelyä ja selvittelyä.

Suurin osa тов. Leninin teoksista on yhä vieläkin suomenkielelle kääntämättä. Tätä tarvetta tyydytetään julkaisemalla osuuskunta Kirjan toimesta Lenin-kirjallisuutta. Mutta suomalainen työmies jää vaille päivittäin tapahtuvaa leninismien kommentteeraamista, ja työväenvaltion elämän esille tuomien kysymysten teoreettista selvittelyä, puhumattakaan siitä, että hän ei löydä paikkaa missä hän itse omien kokemustensa pohjalla voisi ottaa osaa tähän selvittelyyn.

Tämä tietysti pitää paikkansa myös, kun on kysymys leniniläisyyden soveltamisesta maailman työväenliikkeeseen yleensä. Kolmannen Internationaalin osastot eri maissa paraikaa käyvät organisatiosuunnitelmien läpi, jonka tuloksena kasvaa yhtenäinen, raudanluja proletariaatin taistelujärjestö kautta koko maailman. Tässä prosessissa on tietysti suomalaisillakin kommunisteilla sijansa. Tämä prosessi tapahtuu alituisen taistelun keskellä menshevikkejä ja puoli-menshevikkejä vastaan. Milloin avoimesti, milloin salakuljettamalla kommunistiselle toiminnalle vieraita käsitteitä itse kommunistien puolueitten riveihin, yrittävät ne johtaa liikettämme pois niiltä poluilta, jotka veivät Venäjän kommunistipuolueen Lokakuuhun, ja Lokakuusta maailmanvallan asemaan, joka johtaa maailman työväenliikettä lopullista voittoa kohti.

Leniniläisyyden perusteitten selvit-

tely, keskustelut sen soveltamisesta proletarisen valtion ja kommunistisen liikkeen päivän tehtäviin on saatettava suomalaistenkin työläisten piiriin perusteellisemmassa muodossa kuin tähän asti on voitu.

Muutakin olisi selvitettävä. Itse Neuvostoliiton yhteiskuntaelämä yksityispiirteissään on monelle suomalaiselle proletarille tuntematon. Etenkin sen luonteenomaisten piirteitten kehitys. Jokaisella yhteiskuntaelämän alalla Neuvostoliitossa tapahtuu alituista kulkua eteenpäin. On valtioteollisuus, missä ensi kerran maailman historiassa työläisvaltio todellakin on kaikkien tuotannonlähteitten haltijana ja järjestäjänä. Miten siinä onnistumme voittamaan sekä porvariluokan sabotaasin että käytännölliset vaikeudet. On maatalouskysymyksen järjestely, missä varmaa kommunistisiin päämääriin pyrkimistä täytyy alituiseen mukauttaa entisyyden perinnön kahleissa oleviin oloihin. On kaupan järjestäminen valtion johdolla, ja sielläkin on alituista taistelua sekä tietoista porvariluokan jätteitten asemistaan kiinnipitämistä vastaan, kuin myöskin työväenvallan oman koneiston epätäydellisyyttä vastaan. Osuustoiminnan valtava kehitys ja sen astuminen tosiossa ratkaisevaksi tekijäksi kaupan valloittamiseksi yhteiskunnan käsiin vaatii valaistusta. On tutkittava ammattiliittojen kasvua tietoisiksi ei ainoastaan asiantonomaisten työläisryhmien erikoistujen puolustajaksi, mutta myöskin osakkaaksi työn ja teollisuuden kehittämiseksi ja kohottamisessa. Kaikilla näillä aloilla esiintyy alituiseen tilanteita ja tehtäviä, jotka vaativat periaatteellista valaistusta ja keskustelua.

Itse neuvostokoneiston alalla tapahtuu meillä paraikaa mitä mielenkiintoisinta kehitys. Järkähtämättömästi ja varmasti juurtuu se yhä syvemmälle työväen kansan, eritoten talonpoikaissäestön keskuuteen. Eivät ole

toteutuneet porvarien ja sosialipetturien odotukset että Neuvostovalta kehittyisi byrokraattiseksi virkavallaksi ja että työväenvallan ja talonpoikaissäestön välille levenisi kuilu, johon kaatuu koko Neuvostovalta.

Eivät ole toteutuneet samantapaiset ennustelut kommunistipuolueeseen nähden. Viime vuonna käyty keskustelu puolueen periaatteista niin sanotun "oppositioonin" nostattaman rähinän yhteydessä vain lujitti puolueen eheyttä muodostuen perinpohjaiseksi periaatteittemme selvittelyksi. Se osoitautui tärkeäksi poliittiseksi koulutukseksi kaikille puoluejäsensille. Leninin muiston elvyttäminen liittyi puolueeseen satoja tuhansia uusia työläisjäseniä, ja puolue entistä enemmän tuli heijastamaan Neuvostoliiton proletariaatin pyrkimyksiä. Puolueen ohjaus, etenkin viime vuoden kuluessa tapahtuneen taloudellisen vaurastumisen kautta, kourantuntuvasti todisti kaikille, että tie, jolla puolueemme kulkee, johtaa varmasti työväenluokan onneen. Ja kun loppupuolella vuotta тов. Троцкий jälleen yritti salakuljettua puolueen keskuuteen leniniläisyydelle vastakkaisia arvosteluja ja käsityksiä, jotka saivat puolueen musertavan tuomion vuosittain, niin on koko puolue taas yhtenäisesti ne torjunut. Ja näinä päivinä on jälleen havaittavissa valtavaa työläisjäsenien virtausta puolueen riveihin.

Puolueen keskuudessa tässä yhteydessä tapahtunut keskustelu ja selvittely on sekin suureksi osaksi jäänyt vieraaksi suomalaisille lukijoille vastaavan kirjallisuuden ja aikakauslehtien puutteesta.

Neuvostokoneistonkin alalla tapahtuu juurtumista laajoihin kansan riveihin. Paraikaa Moskovassa on erikoinen neuvottelu, jonka tarkoituksena on uudestaan järjestää neuvostokoneistoa siten, että yhä suurempi määrä puolueettomia raatajia, työläisiä ja talon-

poikia, saisi välittömästi olla mukana sitä johtamassa. 11 p:nä tammik. kokoontui Moskovaan Neuvostoliiton ensimmäinen yleinen opettajakokous. Se kokoontui järjestelmään ja paikalleen asettamaan sitä suunnatonta joukkoa työtätekevää sivistyneistöä, joka etsii ja on oikeutettu saamaan osansa työväenvallan johtamis- ja rakennustyössä.

Näitten kaikkien tapahtumien yhteydessä tapahtuu keskustelua ja selvittelyä, joka on saatettava suomalaistenkin lukijain tietoon.

Suomalaiset työläiset ovat kyllä mukana suoranaisestikin Neuvostovaltaa rakentamassa. Nojautuen Neuvostovaltan kansallisuuspolitiikkaan, joka vetää kaikki liiton kansallisuudet tietoiseen toimintaan heidän omia olojansa vastaavalla tavalla, on meillä suuret tehtävät Karjalan tasavallassa ja Inkerissä.

Kummallakin alueella on suomenkielistä neuvostotoimintaa, joka avaa suomalaiselle työläiselle työvainion suuren vallankumouksen maassa.

Varsinkin Karjalan tasavalta on avannut suomenkielisille työläisille ja taionpojille aivan erikoisen työalan, jossa vallankumouksen menestyksellisen, valoisan tulevaisuuden rakennustyö suurella määrällä riippuu juuri suomenkielisten voimien osanotosta siihen. Se rakennustyö ei ole meille vain mahdollisuus mutta velvollisuus.

Tällöin tarvitaan aikakauslehteä, joka leviää näitten Neuvostoliiton "luo-

teisten linnakkeitten", punaisen Inkerin ja punaisen Karjalan aatteellisena viitana ja selostajana sekä työemme yhtenäistyttäjänä koko työväenvallan kehityskulun kanssa.

Ja ennen kaikkea — Suomen työväen vapaustaistelu! Olemmehan me kutsutut olemaan mukana Suomen proletariaatin tulevassa vallankumouksessa. Seuraammehan me päivästä toiseen tapahtumia Suomessa, iloitsemme jokaista työväen voitosta siellä, kiromme jokaista lahtarien konnantekoa siellä. Olemme kuitenkin viime aikoina jääneet liiaksi syrjään Suomen työväen vapaustaistelun kulusta. "Kommunistin" on annettava meille, mitä meiltä nyt puuttuu — pätevä selostus, marxilainen analyysi Suomen oloista.

Ja vihdoin meidän on kehitettävä viikas vuorovaikutus Amerikan suomalaisten työläisten kanssa. Meidän probleemme eivät voi eivätkä saa olla heille vieraita. Niitä ymmärtäen he helpommin omissa tehtävissään onnistuvat.

Neuvostoliiton henkisessä elämässä tapahtuu valtavaa taloudellista nousua vastaava kehitys. Rikas ainehisto politiikan, talouselämän, kaunokirjallisuuden, taiteen alalla valaisee sitä. Se on edes osapuulleen saatettava suomalais-tenkin toverien tietoon.

Työalaa siis riittää kommunistiselle aikakauslehdelle suomenkielillä. "Kommunisti" on perustettu yrittämään tätä tarvetta tyydyttää.

Leninin vaiko Trotskin linja

VENÄJÄN Kommunistipuolue ja Kommunistinen Internationaale ovat saaneet aiheen tutkia leninismilinjaa parhaalla tavalla kuin tutkia voi: vertaamalla sitä toiseen, trotskilaisuuden linjaan.

Vallankumouksen aikana ei vielä tätä ennen ole ollut aihetta puhua trotskilaisuudesta. Tosin on тов. Trotski eräitä kertoja ollut eri kannalla kuin Lenin: ensin Brestin rauha, sitten kysymys ammatillisista järjestöistä 1921 ("valtiollistuttaako" ammatilliset järjestöt kiristämällä sotakommunismiruuveja, vai alkaako siirtyminen "uuden talouspolitiikan" kannalle — jota ei vielä silloin oltu päätetty?) Ja viime talven suuri puoluekeskustelu, jossa тов. Trotski edusti kantaa, jonka puolue osotti pikkuporvarilliseksi poikkeamiseksi.

Tov. Trotski taipui XIII:n puoluekokouksen päätökseen, mutta se että hän, kehotuksesta huolimatta, ei tullut Kominternin V:een kongressiin asiaa selvittämään, antoi ymmärtää, että hän oli taipunut puolueen päätökseen vain muodollisesti, ei asiallisesti.

Julkaisemiensa koottujen teostensa kolmanteen osaan liittämässään esipuheessa — "Lokakuun opetukset" — hän sitten osotti, että kysymys ei enään ollutkaan yhden tai toisen puoluepäätöksen hyväksymisestä, vaan itse leninismilinjan peruslinjasta.

Jo pari vuotta sitten oli тов. Trotski julaistessaan kirjoituksiaan v:ltä 1905 lyhyesti lausunut, että historia oli vahvistanut oikeaksi hänen arvionsa, n.s. "permanentin vallankumouksen teorian". Siitä ei silloin herätetty keskustelua. Nyt on ollut aihetta ensin selvittää se. Se juttu on, lyhyesti, seuraava:

Tov. Trotski asettui puoluekokouksessa 1903 menshevikien puolelle тов. Leniniä vastaan. Mutta v. 1905 edusti

hän, Parvuksen kanssa, erikoista kantaa, jota he nimittivät permanentiksi (eli jatkuvaksi) vallankumoukseksi. Trotski oli sitä mieltä, että Leninin asettama tunnussana: työväen ja talonpoikain demokraattinen diktatuuri, on väärä. Hän selitti, että Venäjän vallankumous menee suoraa päätä sosialistiseksi. Mutta sosialistinen vallankumous Venäjällä on mahdollinen vain, jos Länsi-Europassa valta on työväen käsissä. Näin siis Trotskin teoria asetti Venäjän vallankumoukselle ehdoksi Euroopan vallankumouksen. Muodollisesti "jyrkkä" kanta tuli näin ollen asiallisesti epäkumoukselliseksi ja Trotski osotti käytännössä toimimalla menshevikien puolella oikeaksi Leninin arvion, että tuo näennäisen jyrkkä kanta onkin fraasi, korulause, joka vain huonosti verhoaa opportunistista, porvarillisuuteen kallistuvaa kantaa. Ja vuoden 1905 jälkeen osoittikin Trotski käytännössä olevansa leninismilinjan vastustaja, hän kun v. 1912 puuhasi n.s. elokuun liiton, menshevistisen yhtymän, bolshevikien itsenäiseksi juuri järjestynyttä puoluetta vastaan.

Sodan aikana oli Trotski eri kannalla kuin Lenin. Bolshevikkien tunnuslausetta: "maailmansota on muutettava kansalaissodaksi", vastaan asetti hän "rauhan" tunnusanan, jonka Lenin leimasi pasifistiseksi, lukien Trotskin Kautskyn edustamaan keskustasuuntaan, mikä oli vain sotasosialismin verhottu muoto, kuten myöhemmin kaikille paljastui. Trotski ei ole myöntänyt tällöin olleensa väärässä. Hän selitti vain lyhyesti v. 1922 esipuheessaan sodanaikaisiin artikkeleihinsa, että 1917 vallankumous oli poistanut nuo erimielisyydet päiväjärjestyksestä.

Nyt vasta, eräiden myöhempien lausuntojen kautta, on selvinnyt mitä hän tarkoitti. Hän tarkoitti sitä, että Lenin

v. 1917 oikeastaan olikin tullut hänen linjalleen.

— Missä se ilmeni?

Siinä, että Lenin nyt asettui sosialistisen vallankumouksen kannalle, luopui vanhasta tunnuslauseestaan "työväen ja talonpoikain demokraattinen diktatuuri". Niin antaa ymmärtää Trotski. Asian todellinen kulku on seuraava: maailmansodan lopulla totesi Lenin, että kapitalismin kehitysaste asettaa proletariaatin vallankumouksen päiväjärjestykseen. Maailmanmitassa. Ja siihen maailmaan, kapitalismin imperialismin piiriin, kuuluu Venäjänkin. Sielläkin astuu proletaarinen vallankumous päiväjärjestykseen.

Mikään "kannan" muutos ei tämä Leninille ollut. Hän oli jo vuosisadan alussa selittänyt, että niin pian kuin Venäjän demokraattinen vallankumous todella tulee todeksi, kun toteutuu työväen ja talonpoikain demokraattinen diktatuuri, silloin asettaa työväki tunnussanaksi oman, proletaarisen diktatuurinsa. Ja nyt, sanoo Lenin huhtik. 1917, on tuo vanha tunnus toteutunut. Se on tosin tapahtunut odottamattomassa muodossa. Työväen ja talonpoikain valtaelinten, neuvostojen, rinnalla on porvarillinen hallitus, jota neuvostot vapaaehtoisesti kannattavat. Mutta joka tapauksessa on vanha tunnus nyt vaihdettava uudeksi: kaikki valta neuvostoilta, joka merkitsee proletariaatin diktatuuria.

Mitään kannan muutosta ei tämä Leninillä merkinnyt. Hänen kantansa oli ollut: tunnussanalla on merkittävä lähin strateginen päämäärä. Ja kun se on saavutettu, niin seuraava. Nyt oli tsarismi kukistettu, demokratia toteutettu. Olihan Venäjä maailman vapain maa. Siis nyt oli aika asettaa uusi tunnus.

Tov. Trotski asettui myöskin kannattamaan tunnussanaa: valta neuvostoilta. Hän osotti olevansa tosi kumouksellinen. Niin tekivät monet va-

semmistolaiset sosialisti-kumoukselliset ja internatsionalisti-menshevikit. Heidän puolueensa olivat pettäneet valtakumouksen ja menneet porvariston puolelle. Nyt kun taistelu kärjistyi, ei enää ollut tilaa "keskustassa". Oli valittava. Ja ne, jotka tahtoivat olla kumouksen puolella, liittyivät bolshevikkeihin. Joko tulivat puolueeseen tai olivat liittolaisina mukana. Trotski tuli puolueeseen. Hän ei tällöin antanut mitään selitystä kuinka nyt katsoi entistä linjaansa. Eikä sitä kysytykään. Oli toiminnan aika ja hän oli mukana.

Mutta nyt jälestäpäin, kuten olemme nähneet, on hän alkanut selitellä, eikä hän seitäkään vanhaa virheellistä kantansa virheeksi. Vaan koettaa vääntää Leninin linjaa vääräksi, omaansa oikeaksi. (Pääasiassa, sillä Trotski myöntää eräässä kysymyksessä olleensa väärässä).

Tov. Trotskin uusi esiintyminen ei ole pelkästään teoriaa, historiankirjotusta. Sillä on hyvin käytännöllinen tarkoitus, ja vaikutus. Hän hyökkää Venäjän Kommunistisen Puolueen ja Kommunistisen Internatsionalen eräitä johtohenkilöitä, etupäässä tov. Sinovjevia ja Kamenevia vastaan. — Syyttääkö väärästä politiikasta? — Ei hän sitä ihan suoraan tee. Mutta hän koettaa tehdä heidät epäilyksenalaisiksi johtajina. Sitä varten vetää hän esille eräitä näiden tovereitten v. 1917 tekemiä virheitä, selittää niitä virheellisesti, antaa samalla — kuin sivumennen — ymmärtää, että Lenin muka oli syksyllä 1917 vaarallisella seikkailukannalla. Ja lopuksi esittää hän Kominternin viimeaikaisesta politiikasta, pääasiassa Saksan vallankumouksen asioista, väitteitä — joiden laadun tov. Kuusinen kirjoituksessaan osoittaa.

Tov. Trotskin esiintyminen on aiheuttanut suuren joukon kirjoitelmia ja päätöslauseita. Viimemainitut osottavat, että Venäjän Kom. Puolueen järjestöt ja K. I:n pääpuolueet ovat trots-

kilaisuutta vastaan. Hänen esiintymistään ovat sen sijaan riemulla tervehtineet Kominternin luopiot ja eräät sen johdon vastustajat puhumattakaan porvareista ja noskelaisista. Tov. Stalin selittää trotskilaisuuden olleen ja olevan: 1. Hän ei ymmärrä talonpoikaiston merkitystä eikä oikeaa kannanottoa siihen nähden. 2. Hän ei ymmärrä puolueen merkitystä niin kuin se on aina ollut bolshevismmin yhtenä pääperi-

aatteena. 3. Hän koettaa herättää epäluuloa bolshevikkijohtajia kohtaan. Samalla heittää hän syytöksiä, jotka sattuvat myös Leniniin.

Tässä on mitä lyhyimmän hahmoteltu Trotski-kysymyksen ulkopiirteet. Seuraavissa numeroissa selostamme lähemmin eräitä periaatteellisia kysymyksiä, jotka valaisevat leninismmin ja trotskismmin erotusta.

Vallankumous

Minä synnyin tehtahan nurkassa,
teräsmoukarin jyskivän alla,
miss' metallit kiehuvat liemenä,
hikihelmehet vuotavat viljoina,
noki-otsilta raatajakarsan.

Minä synnyin maailmaan uhmaten,
tulin karjuvin, vihlovin äänen.
Ens' taisteluhaastehen heitin näin,
kuulin eteen vain minä pystypäin,
tuli rinnassa ahjona hekkui.

Mun tielläni seisoj murhamies,
kamasaksa, porvari, konna,
maan valtiaat mahtavat kruunuineen
ja valtioviisahat juonineen,
olin heistä mä kulkija kumma.

Ne ruumiini haavoja täyteen löi,
mun hurmeeni hulvehin vuosi,
mut' kuolematon se kuole ei,
ei mahdu se mannun alle —
elin eilen ja elän vielä.

Mun matkani maailmojen halki käy,
mulla taisteluvuitta on yllä.
Mun viittani vaikka on ryysyinen,
niin pääarme on purppurapunainen,
sen tuntevat raatajat kyllä.

Mun ranteeni monesti kytketty on
ja nilkkani rautoihin lyöty,
olen pieksetty, potkittu uuvuksiin,

oien lukkojen taakse syösty,
on tyrannit huutaneet riemuissaan:
"Nyt rauha on taasen kautta maan!"

Mut taas kun haavani umpeen saa
ja elpyvät voimani nuoret,
saa kuulla ääneni kansat ja maa,
mua kytke ei ikivuoret.
Minä katkon kahlehet, kalterit myös,
taas kuljen vapaana turman työs.

Minä kuljen kujilla kylien,
minä sytytän syömmet nuoret,
minä tehtaan porteille kolkutan,
minä kaivosaukoista kurkistan,
saan roihuksi liekkien hurman,
minä tuotan kuoleman, turman.

Ja vihdoin hetkeni tullut on,
mun teräsnyrkkini nousee,
se taivahan kantta hipooa,
se nousee, nousee — ja putoaa,
se iskee valtoja vimmassaan,
maan mahtavat kirkuvat kauhuissaan.

Tää isku se putoo julmana,
lyö murskaksi vanhan maailman.
Saa voiman se joukoista miljoonien,
työn jättiläisnyrkeistä massojen,
tuhatvuosien tuskat se kostaa,
verin vapautensa se ostaa.

Santeri Mäkelä.

Neuvosto-Karjala

Kirj. E. Gylling.

LOKAKUUN vallankumous avasi työväen vapaustaistelulle uuden, erittäin tärkeän taistelu-alan. Valtiovallan kaikki mahtikeinot, joita kapitalismi rajattomasti oli voinut käyttää työväenluokkaa vastaan, joutui nyt kokonaisen maailmanvallan alueella työväenluokan käsiin. Päästiin rakentamaan työtätekevään valtiota tsarismin raunioille, sittenkuin ensin oli heitetty takaisin koko maailman yhdistyneitten kapitalistien yritykset veriin tukahuttaa työn uusi tasavalta. Jo nyt voidaan osottaa tehdyn työn tuloksia. Voidaan osottaa, että työväki kykenee vaitansa ilman kapitalisteja ja porvaristoa kehittämään.

Mutta myöskin työväen yleisen vapaustaistelun kannalta koko kapitalistisessa maailmassa lokakuun voitto merkitsi suunnatonta askelta eteenpäin, valtavaa työväenluokan voiman lisäämistä, jonka tärkeyden kapitalistit kyllä näyttävät oivaltaneen, mutta jota laajat talonpoikais- ja työläisjoukot, kapitalistimaissa, sosialidemokraattisten johtajainsa pimittäminä, eivät vielä näy läheskään täysin ymmärtävän.

Miten voimaton olisikaan työväenluokka kapitalistimaissa ilman Venäjän vallankumousta ja Neuvostovaltain liittoa, ei tarvitse laajoja selvittelyjä. Suuri osa työväkeä kaikista porvariston ja sen sosialidemokraattisten kätyrien parjauksista huolimatta sen vaistomaisesti tuntee, sen osottaa selvästi m.m. Englannin työväen toiminta MacDonaldin hallituksen aikana.

Mitä Venäjä ja Neuvostoliitto on koko maailman työväelle, se on tavallaan Karjalan tasavalta Suomen työväelle ja muille raatajille. Jos lyötiinkin veriin Suomen vallankumous v. 1918 ja tilalle tuli lahtariterrori ja työväen oikeudettomuus, niin nousi pari

vuotta myöhemmin Suomen itärajalle Karjalan rahvaan valta. Lahtarit iskettiin verissäpäin takaisin ja Karjalan raatajien kanssa yhdessä rakensivat Suomen työväen vallankumouksesta pelastuneet Karjalan Työkansan Kommunin lujaksi lukoksi länteen päin. Vaistomaisesti tunsivat lahtarit, että siten ei vain livahtanut heidän käsittään lihava makupala, Karjalan luonnonrikkauudet ja tsarin aikoina sorrettu väestö, hyvä riistoesine, vaan kasvoi uhka heidän vallalleen Suomessakin.

Kun lahtarien valloitusuhmat kärsivät Karjalassa tappion, oli se Suomen lahtarien ensimmäinen häviö. Sen suurisuuiselta imperialismilta leikattiin siivet. Mutta samalla siinä oli Karjalan ja Suomen työväen liiton solmiamista tosi teossa. Suomen työväen joukkotoimintaa Neuvosto-Karjalan hyväksi. Suomen raatajat tunsivat, että Neuvosto-Karjalan voimistuminen lähentää sitä päivää Suomessa, jolloin lahtarien valta siellä sortuu.

Vaikeita olivat kyllä ensi vuodet työväen Karjalassa. Tuskin oli ilmisota 1920 vuoden lopussa loppunut, kun suuri kato etelä- ja kaakkois-Venäjällä kiristi elintarvepulan Karjalassakin äärimmilleen, ja tuskin oli liittovallan keskuksen avustuksella toimitetut ulkomaiset viljaostot lopulla v. 1921 alkaneet lieventää nälkää, kun lahtarien järjestämä rosvohyökkäys Karjalan Kommunin taloudellista asemaa vakavasti horjutti ja aiheutti hävitystä ja taka-askelia monella alalla.

Niinpä vasta vuoden 1922 toisella puoliskolla saattoi Karjala ruveta toimimaan, parantelemaan haavojaan ja rakentamaan tositeollia työväen ja talonpojan vallan perustuksia. Heinä-

kuussa 1923 Karjala sai autonomisen tasavallan aseman neuvostoliitossa. Se oli tavallaan täysi-ikäisyyden todistus. Samassa yhteydessä määriteltiin ne laajat budjettioikeudet, jotka Karjalalla on, ja joiden perusteella se on voinut käyttää kaikki taloudelliset voimansa sisäiseen rakennustyöhönsä. Sen lisäksi on Karjala saanut useamman kerran suoranaista taloudellista apua neuvosto-liitolta, jonka vuoksi se ankara katokin, joka syksyllä 1923 kohtasi maata, kestettiin ilman suurempia häiriöitä, jopa niinkin, että sellaisissa nälkäseuduissa kuin Uhtuan kihlakunta, jossa pettu miesmuistiin ei ole puuttunut leivästä, viime talvena syötiin selvää ruisleipää.

Kun Karjalan talonpoikain ja työläisten edustajat viidennen kerran joulukuussa 1924 kokoontuivat neuvostokokoukseensa tarkastamaan tehtyä työtä, määräämään seuraavan vuoden työtehtäviä ja valitsemaan "hallitustaan" ensi vuodeksi näitä tehtäviään suorittamaan, voitiinkin todeta, että Karjala suurimmaksi osaksi jo on sotien ja hävityksen aiheuttamat vauriot taloudessaan korjannut, että monessa suhteessa ollaan menemässä huomattavasti eteenpäin siitä mikä oli rauhan aikana, ennen sotavaurioita olemassa. Esitettäköön tässä muutamia tietoja, jotka valaisevat Karjalan oloja.

Karjalan väkiluku, äsken yhdistettyjen Ladvan ja Soutjärven kanssa, on lähes 240,000, mutta kun pinta-ala on 14.5 milj. hehtaaria, on neliökilometrillä vaan puolitoista asukasta. Karjalan väestö on sotien jälkeen voimakkaasti lisääntymässä, siinä jyrkästi eroten kapitalistisesta Europasta, jonka maissa sodan jälkeen väenlisäys on entisestään suuresti heikentynyt. Karjalassa päinvastoin! Kun ennen sotaa keskimäärin vuotuinen väestön luonnollinen lisäys oli tuhatta henkeä kohti 13, on se sodan jälkeisinä vuosina 1921—23 keskimäärin ollut 16.8. Suu-

rempi lisäys johtuu kuolleisuuden alenemisestä.

Karjalassa talonpoikaisväestö muodostaa 4/5 koko väestöstä. Suurtiloja ei ole, eikä ole ollutkaan Karjalassa, vaan ei myöskään juuri nimeksikään tilatonta väestöä. Talonpojat ovat läpeensä pienviljelijöitä, peltomaata keskimäärin n. 2 hehtaaria, niittyä 4—5, sarvikarjaa keskimäärin 3—4, hevosia ei kaikilla ole, noin kolmas osa on ilman.

Tämäkin heikkoperäinen talonpoikaistalous kärsi sotavuosina 1918—20 j. talvella 21—22 suunnattomasti. Pelot jäivät kyntämättä ja kylvämättä, karjakanta väheni ja varsinkin hevosmäärä aleni, viime mainittu yli 20 %. Tarmokkaalla avulla neuvostovallan taholta antamalla siemenlainoja y.m. avustusta, on viime vuoden kadosta huolimatta kylvö-ala lisääntynyt, jopa isommaksi kuin v. 1917, samaten sarvikarjan luku, ja hevosmäärä on sekin kasvanut, m.m. valtiolaitosten toimitamien n. 2,000 hevosen ostojen kautta viime ja tänä vuonna — vaikka vielä onkin hevosia n. 10 % vähemmän kuin ennen.

Talonpoikaistalous on ilmeisesti jo siinä tilassa, että se valmistautuu kehittymään ennen sotaa vallinnutta tasoa ylemmä. Tätä edistää maanjärjestely, jota parhaillaan toimitetaan, ja metsien luovuttaminen talonpoikain yhteismetsiksi käyttöoikeudella, m.m. Kemin ja Uhtuan kihlakunnissa, jossa talonpojilla ennen ei ole ollut käyttömetsää lainkaan. Osuuskassojen toiminta on hyvällä alulla, ja sitä johtaa Karjalan maatalouspankki. Siirtyminen suonkuivaukseen, edistyneempään karjanhoitoon ja meijerien perustamiseen on päivänkysymyksenä. Karjalan talonpoijan kiintymys neuvostovaltaan on luonnollisesti lujittunut.

Karjalan talouselämän perusta on tietysti talonpoikaistalous, mutta talonpoikakin saa yhtä suuren osan tu-

loistaan kun pellostaan, metsätöistä. Teollisuus, ja ennenkaikkea sahateollisuus, se antaakin Karjalan talouselämälle voimansa. Metsä-ala Karjalan valtiometsissä on isompi kuin Suomessa. Karjalan sahateollisuus taasa vastaa tuotantoarvoltaan noin 85 %, työssä olevien työläisten lukumäärän perusteella noin 75 % koko Karjalan teollisuudesta.

Sahateollisuus oli sodan johdosta kokonaan ollut lamassa, ja sahojen kansallistettua häiritsi myös sabotaasi niiden toiminnan virkoamista. Mutta vuosi vuodelta on niiden työ parantunut.

Pantakoon tähän vain seuraavat luvut:

	Saha-raa- meja toi- messa	Työl. kes- kim. sa- hoissa	Sahattn tukkeja Tuhans. kuut. jalk.
1921	33	1267	3 689
1922	39	1750	6.682
1923	41	2581	130.85
Työsuun- nit. v:nna 1924-1925	49	3200	23.920

Tänä talvena tulee Karjalassa olevilla sahoilla sahattavaksi noin 65,000 standarttia vientitavaraa, ja Karjalassa hakatuista tukeista ulkopuolelle Karjalan vielä sen lisäksi noin 23,000 standarttia. Sahateollisuus on täten jo joteskin saavuttanut tason ennen sotaa. Tosin on siinä puutteita, koneisto tarvisee uusimista, työn tuottavaisuus on vielä kohotettava tuntuvasti, uusia sahoja on vielä rakennettava, ennenkuin Karjala saavuttaa oikean asemansa sahateollisuuden alalla. Mutta siitä ei ole epäilystä, ettei neuvostovalta siihen pysty. Edellä esitetyt luvut puhuvat jo puolestaan, varsinkin jos ottaa huomioon, että tähän asti ei ole kapitalisteja tarvittu työssä apuna, eikä yhtään sahalaistosta ole luovutettu konsessioiksi heille.

Puunjalostusteollisuuden alalla on

sen lisäksi merkittävä uusia saavutuksia, — huonekalutehtaan perustaminen Petroskoihin ja Karjalan ensimmäisen puumassatehtaan ja sähkökeskusase-
man rakentaminen Kontupohjaan. — Viimemainittu lasketaan valmistuvan v. 1926. Se merkitsee Karjalalle suurta edistysaskeita. Myöskin vuoriteollisuuden alalla on neuvosto-valta Karjalassa alkanut uutta kehitystä, m.m. Tsupan maasälpä- ja kvartsilouhimot, jotka varustavat Neuvostoliiton porssilitehtaat suureksi osaksi raaka-aineilla sekä Äänisjärven rantamalla juuri paraillaan alettavat rakennuskivilouhimot. Selvää on, että tämä teollisuuden kehitys vielä on alullaan, ja vastuksien voittamiseksi tarvitaan työläisten ja neuvostolaitosten jatkuvaa suunnitelmallista ponnistelua.

Suuri yhteiskunnallinen uudistus, joka Karjalassa on saatu varsin huomattavassa määrin toteutetuksi, on yleinen sosiaalinen sairaus-, työkyvyttömyys- ja työttömyysvakuutus. Sosialivakuutuksen vuositulot, — ne maksaa työnantaja lisänä palkkaan, — olivat viime vuonna Karjalassa lähes miljoona ruplaa, ja vakuutettuja lokakuun alussa viime v. noin 13,100 henkeä. Kapitalistimaissa on vuosikymmeniä tällaista vakuutusta työläiset vaatineet. Suomessa tällaista vakuutusta ei ole. Neuvostoliitossa on se äärimmäisen vaikeasta taloudellisesta asemasta huolimatta viety perille.

Ei ole tässä tilaisuutta lähemmin talouselämän eri puolia tarkemmin selostaa. Kuvaavana lukuna, joka osottaa yleisen taloudellisen aseman parane-
mista, mainittakoon että kauppaliikkeiden myynti osottaa nopeata, jatkuvaa kasvua. Karjalan isompien liikkeiden tavaravaihto on vuodessa kaksinkertaistunut.

Luonnollista on, että yleinen taloudellisen elämän nousu esiintyy myös Karjalan valtiotaloudessa. Vielä vuosi sitten emme voineet saada valtiomeno-

ja ja tuloja tasapainoon, tänä vuonna tasapainotila saavutettiin.

Tämä johtuu osaksi valtiotulojen kasvamisesta. Pantakoon tähän seuraavat luvut, jotka osoittavat muutamien verotulojen määrää v. 1922—23 ja 1923—24, sekä arvioitua määrää ensi vuodella.

	Elinkelino vero	Tulovero	Maatalo- us vero	Aksiisit
	(Tuhansissa ruplissa)			
1922—23	91	8	159	160
1923—24	253	85	143 (kato- vuosi)	267
1924—25	590	147	327	516

Lisääntyneet ovat myös kantorahat metsien myynnistä valtion metsistä, jotka v. 1922—23 tuottivat 1,897,000 ruplaa, mutta ensi vuonna lasketaan tuottavan lähes kolme miljoonaa, luke-matta vanhoja rästejä.

Näin ollen onkin Karjala kyennyt vuosi vuodelta käyttämään enemmän varoja kansanvalistuksen, terveydenhoidon, maa- ja metsätalouden sekä teollisuuden kohottamiseksi. Liitettäköön tästäkin muutamia valaisevia lukuja.

Valtion todelliset menot vuosina 1922—23 ja 1923—24 sekä budjettiin otettu meno v. 1924 olivat:

	Kansan- valistus menot	Terveys- laitos- menot	Maa- ja metsä- talous	Tilasto	Yhteisk. huolto
	(Tuhansissa ruplissa)				
1922—23	275	180	195	24	22
1923—24	1004	501	502	47	69
1924—25	1232	661	834	50	94

Voidaan siis todeta, että yllämainitut sivistys- tai yleensä kulttuurimenot ovat voimakkaasti lisääntymässä. Tietysti ei ole kiellettävä, että vasta nyt, kun menojen määrää on voitu lisätä,

on saatu kansanvalistus ja terveydenhoito edes jonkun verran tyydyttävälle kannalle, ja että vielä viime vuonna ei varsinaisesti uutta laajennustoimintaa voitu suunnitella.

Niinpä koulujen luku vielä viime vuonna oli alenemassa, tänä vuonna sensijaan on voitu ottaa ohjelmaan m. m. 26 ensi asteen koulun perustaminen, mistä 14 suomenkielistä.

Jos rinnalle otamme puhtaasti hallinnollista luonnetta olevat tai siihen lähemmin kuuluvat valtiomenot samalta ajalta, saadaan seuraavanlaisia lukuja:

M E N O T	1922—23	1923—24	1924—25
	(Tuh. ruplissa)		
Karjalan keskushallinto- laitokset, kihl. ja kun- tain hallintojen menot	970	808	998
Milisi			
Vankilat			
Oikeuslaitos	60	132	179
Raha-asiainhoito	183	275	292
Työasiain	12	24	20
Työl. talonp. kontrolli	8	16	20
Kansant. neuvosto	—	26	30
Sotilasm.	86	89	60

Näemme tässä menoryhmässä paljon vähemmän menolisäyksen. Vain oikeuslaitos ja työläiskontrolli ovat poikkeuksena, niissä on huomattavampi lisäys. On siis yleensä hallintokoneisto saatu suhteellisesti huokeammaksi, siitä huolimatta että kieltämättä koneiston laatu on parantunut, ja myös palveluskunnan palkkaehdot parantuneet. Tulos johtuu tietysti suureksi osaksi virastojen supistamisesta, jota edelleenkin on osaksi jatkettava.

Samanaikaisesti on isoja menoja voitu käyttää uusiin taloudellisuontoiisiin yrityksiin. Kuluneina vuosina on metsätrusteille liikepääomaa annettu

miljooneja ruplia. Tänä vuonna on varattu Kontupohjan rakentamiseen 750 tuh. ruplaa, teollisuuden edistämishastoon 200,000 ruplaa, metsähallinnolle liikepääomaksi hakkuita varten 293,000 ruplaa.

Tietöihin ja korjauksiin on tänä vuonna lähes 300,000 ruplaa, viime vuonna vain 2/3 tästä määrästä.

Tällä tavoin Karjalan valtiotalouskin on saanut vahvan pohjan alleen. Tosin on siinäkin vielä paljon toivomisen varaa. Talouden nostamiseen, uusien teollisuuslaitosten perustamiseen meneviä menoja on pyrittävä vastedes vieläkin suurentamaan, sillä vasta sitten Karjalan valtiotalous saa sosialistisen budjetin leiman, jonka puitteissa tapahtuu se uusien arvojen luominen, joka kapitalistimaissa käy kapitalistisen riiston ja pääoman kasaantumisen muodossa. Mutta juuri tällaisen sosialistisen budjetin tielle on Karjalan valtiotalous hyvällä tiellä.

Olen tässä edellä luetellut muutamia piirteitä, jotka osoittavat, että se Neuvosto-Karjala, joka on syntynyt Pohjo-lan lukoksi kapitalisti-Suomen riistoa vastaan, on varttumassa. Se voimistuu

askel askeleelta ja ne vaikeudet ja puutteet, jotka ovat vieläkin olemassa, voitetaan askel askeleelta. Karjalan raatajain valta ei kaipaa Suomen kapitalisteja, se seisoo jo varsin vakavasti omilla jaloillaan, sekä taloudellisesti että kansallisesti, Neuvostovaltojen liiton jäsenenä.

Neuvosto-Karjalan varttumista pelkäävät Suomen porvarit. He senvuoksi yhtämittaa vatkuttavat, miten täällä muka on kaikki rappiolla ja alaspäin vään menossa. He tietävät kyllä itsensä, että se on valetta. Mutta heidän on tätä valettaan jatkettava, sillä vain siten voivat he pimitää osaa Suomen talonpojista ja työläisistä, jotka vielä heidän tai sosialidemokraattien johdossa kulkevat.

Täällä Neuvosto-Karjalassa on meidän jatkettava ponnistuksiamme, niin että seuraavat vuodet voivat osottaa samansuuntaista kehitystä. Suomen pientalonpojatkin, ei vain työläiset, on saatava Neuvosto-Karjalassa näkemään havaintoesimerkin todellisesta työvään vallasta, ja porvarien on heitä silloin mahdoton jatkuvasti pimitää.

Suomi ja Karjala

V:N yleiskarjalaisen neuvostojen edustajakokouksen avajaisissa **Petroskoissa jouluk. 15 pnä 1924** lausui tov. Vilmi seuraavaa:

Toverit! Tervehdin yleiskarjalaista neuvostojen edustajakokousta Suomen Kommunistisen Puolueen, sen K.K:n puolesta, tervehdin Suomen vallankumouksellisten työmiesten ja talonpoikain puolesta sekä niitten toverien puolesta, jotka viruvat valkoisten vankiloissa siitä syystä, että he v. 1921 ja 1922 rohkeasti nousivat Suomen lahtarien Neuvostokarjalaan järjestämiä rosvoretkiä vastustamaan.

Toverit! Sanon avoimesti, että sydämeni läikähteli ilosta kun katselin eilen ja tänään täällä Petroskoissa teidän työnnne saavutuksia. Paljon te täällä olette työtä tehneet. Ja katsetlessani nyt edustajakokouksenne työjärjestystä, huomaan että teidän käsiteltävänännen ja ratkaistavananne on monenkäyneet ja käynte lujin käsin työhön käsiksi.

Joutuessani seuraamaan Suomen porvarillisia ja sos.-dem. sanomalehdistöä, voin sanoa, ettei juuri päiväkään kulu etteikö ne teitäkin muistaisi. Varsinkin "Suomen Sosialidemokraatti"-lehdessä esittävät vihamiehemme

paistottain valheellisia juttujaan, miten me täällä, niin Neuvosto-Karjalassa kuin Neuvosto-Venäjälläkin, muka istumme raunioilla, elämme täydellisessä rahallisessa ja taloudellisessa sekasorrossa, kykenemättä enää nousemaan, kykenemättä pääsemään eteenpäin. Lyhyen oleskeluni aikana täällä teidän parissanne ja katsellessani tehtyä työtä olen nähnyt ihan päinvastaista. Elämä osoittaa, että täälläkin on kauas taakse jätetty vaikein aika, niinkuin koko Neuvostoliiton alueellakin. Ei puhuttakaan siitä, että me istuisimme raunioilla, eläisimme taloudellisessa sekasorrossa. Valta, joka on voittanut kansainvälisen kapitalismin, piirityksen, nälkäsaarron, Volgan ja Karjalan seutuja kohdanneen nälänhädän, on ollut ja täytyy olla elinvoimainen, eteenpäin kulkeva.

Niin me olemme kapitalismin murskaamilta raunioilta kohonneet, olemme saaneet sirpaleista rakentaa elämämme. Mutta kaikista vaikeuksista huolimatta me nyt voimme ylpeillä vihamicillämme sanoa, vertaappas viljelyksessä olevan maa-alan suuruutta esim. vuosien 1916 tai 1922 ja 1923 olleeseen. Tarvitsematta numerotietoja esille vetää, me vieläkin voimme sanoa, vertaappas hiilen, naftan, metalli- tai tekstiiliteollisuuden tuotantoa, meidän tavaravaihtoaamme, liikennettä, yleensä meidän työme saannoksia. Voimme sanoa, että me lyömme vihollisemme puheilta pohjan pois, me osoitamme saavutuksillamme, että me emme istu raunioilla.

Että me olemme näin asioissamme selviytyneet, johtuu siitä, että Venäjän ja sen liitossa olevien valtojen työmiesten ja talonpoikain etujoukko, Venäjän Kommunistinen Puolue on osannut asiamme hyvin johtaa, on osannut voittaa sotataidon korkeimmat huiput, on osannut voittaa politiikan ja diplomaatian ovelimmat huiput, on aina osannut

puolustaa työmisten ja talonpoikain etuja.

Näin on tapahtunut täällä Neuvosto-Karjalankin alueella. Tiedän, ettei täällä ole kaikki käynyt niinkuin veitsellä leikaten, ei ole mennyt niinkuin olisimme toivoneet, mutta siihen on ollut syynä sekin, että vaikeudet maaseudun ja kaupungin välillä ovat vielä suuret, yhteys ei ole vielä sellainen kuin se pitäisi olla. Mutta onpa silti kuulunut kaukaisimmiltakin Karjalan kyliltä talonpojan ääni, joka täällä on huomioon otettu. Tsaarin aikana oli Karjalan talonpoika tuomittu pimeyteen, oli kielletty kokoontumasta, eikä sallittu kirjoitus- eikä lukutaitoa. Nyt on asiat tässäkin suhteessa toisin. Lukutaidottomuutta hävitetään kovin kourin, koulut, klubit, kollektiivit, kirjastot ja lukutuvat saapuvat joka kylään, saat kokoontua asioista keskustelemaan ja äänesi saat kuulumaan. Näin on kuljettu valoon ja vapauteen. Talonpojan pojalla on vielä tie avoinna tiedon ja taidon korkeimmille lähteille, on avoinna talonpoikain yliopistojen ovet ja monet muut korkeat oppilaitokset. Antoiko maapohatta koskaan neuvoja talonpojalle oman taloutensa järjestämisessä, viljatuotannon kohottamisessa. Ei antanut. Enempää kuin ei antanut neuvoja maatalouskoneiden käytössä, korjauksessa ja hoidossa. Ei auttanut talonpoikaa sähkön eikä myllylaitosten saannissa. Mutta nyt kaikessa tällaisessa auttaa talonpojan liittolainen, samanlainen toveri, teollisuustyöläinen.

Kuinka toisenlaisen kuvan saammekaan talonpojan ja työmiehen elämästä rajaviivan tuolta puolelta, valkoisesta Suomesta, jossa kapitalismi hallitsee, ja jonka hallitsemaa järjestelmää Suomen sos.-dem. johtajat kynsin hampain, aivan asevoimin vannovat puolustavansa ja suojelevansa. Sensijaan kun täällä elämä on elpynyt ja ihan silmissä hämmästyttävän no-

peasti kohonnut, niin valkoisessa Suomessa elämä painuu alaspäin, kulkee vauhdikkaasti rappeutumistaan kohti. Mainitsen vain muutamia esimerkkejä. Teollisuuden bruttotuotanto verrattuna v. 1913 on laskenut 13,7 pros. Viennin vajeus v. 1919—23 on kohonnut huimaavasti, on kohonnut 4 miljaardiin markkaan. Puhdas viennin vajeus on näiltä viideltä vuodelta 2,236 miljoonaa markkaa, mutta siihen lisäksi on laskettava salakuljettuksesta, ulkomaankaupan edustuksesta ja viennin vajeusta peittämään otettujen ulkomaalaisten lainojen korkeat korot, jotka yhteensä tekevät suunnilleen mainitsemani vajeuksen hirvittävän suuren summan. Pankkien käytettävissä oleva pääoma verrattuna v. 1913 on vähentynyt 39 pros., mutta pankkeihin sijoitetut säästöpanot ovat pudonneet puoleen, eli 920 milj. kultamarkasta 463 kultamarkkaan. Tämä seikka merkitsee ei ainoastaan talonpojan mutta myöskin keskivarakkaan luokan suurta köyhtyneisyyttä. Vielä räikeämmän kuvan antavat henkivakuutuslaitokset, joihin ennen vanhaan pennit kerättiin pääasiassa työmiesten ja talonpoikain keskuudesta. Verrattuna v. 1913 on henkivakuutuskassojen käytettävissä oleva pääoman pudonnut $\frac{1}{4}$ eli 159 miljoonasta kultamarkasta 40 miljoonaan kultamarkkaan. Työttömyys kasvaa tavattoman nopeasti kaikilla aloilla. Pitkän aikaa on tehty monilla teollisuuden aloilla neljäpäiväisiä viikkoja, kuten kutoma-, jalkine- ja nahkateollisuuden aloilla. Verot kasvavat huimasti. Niinpä pankkiherra Paasikallio hädissään huudahtaa, että kovin kalliiksi tulee valtion ja kuntien huusnolli, kun näiden ylläpitämiseksi vaaditaan jo maan asukkailta $1\frac{1}{2}$ päivää palkatonta työtä viikossa eli 75 päivää vuodessa. Verorästejään eivät valkoiset kehtaa enää julkaista, mutta pärtäen siitä, että lakkaamatta eri kurinissa täytyy lisätä verorästien perijää

lukumäärää, osoittaa, että veroraskaus on hirvittävän raskas. Talonpojalla, jolla vielä on maanpääallista, kiskotaan se säälimättä. Niinpä Suomen lehtiä seuratessa näkee lakkaamatta, miten varsinkin Itä-Suomessa, luetellaan paistottain talonpoikain nimiä, joiden omaisuutta, lehmää, hevosia, huonekaluja tai muuta omaisuutta myydään pakkohuutokaupalla verojen maksamattomuuden vuoksi. Talonpojalla ei ole enää rahoja maksaa raskaita veroja. Edellisenä vuonna kohtasi maata raskas kato. Ei kukaan talonpoikaa auttanut. Valtio antoi vain lyhytaikaisina lainoina siemeniä ja vähän rahaa-kin joidenkin hätäaputoiden suorittamista varten. Näin vain. Ja saharuhitinaat käyttivät katoa hyväkseen, ei auttaakseen talonpoikaa, vaan kyiäkseen häntä. Talonpoika oli pakotettu kuolemanhädässään myymään netsiään. Sahaherrat ostivat ja maksoivat mitä alhaisimpia pilkkahintoja. Mutta maalaisliittolaisten äänenkannattaja "Ilkka" on joutunut tutkimaan myöskin silloin tällöin talonpojan asemaa näinä aikoina. Sekin sanoo, että jos talonpoikakin tekisi kannattavaisuuslaskelmia muiden elinkeinonharjoittajain tapaan, määrättäisiin isännälle ja muille perheen jäsenille kohtuullinen palkka, niin saataisiin heti tehdä se havainto, että elinkeino tuottaisi pelkkää tappiota. Näin on työmiehen ja talonpojan asiat valkoisessa Suomessa.

Tästä valkoisen Suomen alaspäin menevästä taloudellisesta asemasta johtuukin, että ne suurkapitalistit ja heidän kätyrinsä koettavat valehdella meidän asioistamme, antaa niistä mahdollisimman ilkeän kuvan ja siten vaikuttaakseen pelottavasti ja hämmentävästi työmiehiin ja talonpoikiin. Siksi ne koettavat kuiskailta rajaviivan tälläkin puolella olevien korviin, koettaisivat saada erimielisyyttä aikaan talonpoikain keskuudessa ja riitaa työmiesten ja talonpoikain välillä, niin että me ryh-

tyisimme keskenämme tappelemaan ja puhkomaan toistemme otsia. "Heimoveljeydestä" ne muka puhuvat. Mokatkin "heimoveljet". Tunnen melkein jokaisen, joka tästä valkoisesta "heimoveljeydestä" siellä saarnaa. Eivät ne mitään heimorakkautta Karjalan kansaan tunne, vaan teidän humiseviin metsiin ja kohiseviin koskiinne, luonnonrikkaisiin vuoriinne ja järviinne ja talonpoikiin siinä mielessä, että siitä saivat orjuutettua halpaa työvoimaa. Siinä heidän "heimorakkautensa".

Ja nämä "heimoveljet" tälläkin hetkellä koettavat estää todellista Karjalan ja Suomen kansan lähentymistä. Korkea rajamuuri kohoaa pitkin pitkää rajaviivaa Karjalan ja Suomen välillä, joka estää molempien kansojen vuorovaikutusta. "Itsenäisyyden liittoja" Suomen kapitalistit sos.-dem. herrain kanssa yhdessä perustelevat, voidakseen muuriensa takaa salaa hyökätä Karjalan kansan kimppuun, hävittääkseen sen koteja ja kouluja, tappaakseen parhaimpia Karjalan talonpoikia ja naisia. Vasta sitten kun tämä rajamuuri on murrettu, Suomessakin työmiehet ja talonpojat ottaneet vallan käsiinsä pääsemme keskenämme veljelliseen vuorovaikutukseen, silloin me rakennamme vapaaehtoisten sopimusten pohjalla sellaisen liiton, kun tuotantovoimien ja kaikinpuolisen kansan kulttuurin vapaa kehitys Suomessa ja Karjalassa edellyttää.

Suomen työväki käy ankaraa taistelua Karjalankin puolesta. Eduskunnan puhujalavalta on useamman kerran käikynyt ankarat arvostelut ja tuomiot Suomen kapitalisteja vastaan sen joh-

dosta että heidän taholtaan on järjestetty ja pyritään edelleenkin järjestämään rosvoretkiä Karjalan kansaa vastaan. On ollut taistelussa mukana pienviljelijäinkin edustajia, joiden äänet, jotka ovat kuuluneet eduskunnan puhujalavalta, ovat olleet ääniä itse talonpoikain keskuudesta. Ja monissa vankiloissa istuu tälläkin hetkellä monta työmiesten ja talonpoikien edustajaa juuri siksi, että he ovat lahtarien ryöstökiihkon Karjalaan päin raivotessa kohottaneet äänensä tätä raivoa vastaan, Karjalan kansan puolesta. Ja tämä taistelu tulee jatkumaan. Suomen vallankumouksellinen työ kansa tulee pelottomasti jatkamaan taistelua, niinkuin se taistelee koko maailman työmiesten ja talonpoikain liiton saavuttamisen puolesta. Sitäpaitsi tämän kokouksen päätökset tunnetuksi tultuaan Suomen työmiehille ja talonpojille, tulevat antamaan tukea tälle taistelulle, sillä ne kumoamattomasti osoittavat mitä Karjalassa tehdään ja tehdään juuri kansan hyvinvoinnin ja sivistyksen kohottamiseksi.

Niinkuin rajan tuolla puolen taistellaan rajamuurin alasrepimiseksi, niin myös täällä puolen voimakkaalla uuden yhteiskunnan rakennustyöllä. Jokainen isku, joka te annatte uuden yhteiskunnan rakennustyössä jokainen raami jonka te sahaanne lisäätte, tuhoaa Suomen kapitalistien elämää ja valtaa. Näin revimme molemmin puolin rajaa meitä erottavaa muuria rikki.

Alas riistäjien pystyttämät raja-aidat! Eläköön Neuvosto-Karjalan ja Neuvosto-Suomen raatajarahvaan vapaa veljesliitto!

Vallankumousnousu Virossa

Mikä kapinan synnytti?

TALOUBEELLINEN tila on Virossa viime vuosina ollut sellainen, että liike-elämän huononeminen on yhä jatkunut ja kääntyi se tämän vuoden alusta syväksi ja teräväksi kriisiksi, joka uhkaa romahduksella. Teollisuuden alalla vallitsee ennen tuntematon painostus, kesään mennessä oli työttömäksi heitetty 5—6000 työläistä. Syksyn tullen kohosi työttömäin luku 20,000:een. "Valtakunnan Tiedonantajassa" on pitkiä nurinmenneitten liikekeyritysten luetteloita. Näiden joukossa on varsin suuria Viron mittojen mukaan, kuten höyrylaivayhtiö Hanke ja Kumpp. (Vajaus 40—50 milj. Viron mk.), Viron—Ranskan pankki, pankkifirma M. Puna, kustannusliike Varrak (vajaus 10 milj. Viron mk.) ja monta muuta. Samanlainen vararikkojen aalto kulkee yli maaseudunkin, jossa talonpoikaistiloja menee kymmenin tuhansin vasaran alle veroista y.m.

Kriisin yhteydessä on markan kurssi nopeasti laskenut, ja vaikka hallitus on ryhtynyt kovakouraisiin keinoihin ja niillä onnistunut nimellisesti pysäyttämään markan laskun, niin hinnat kuitenkin ovat nousseet nopeasti, jonka ohella kaikki työväen ja konttoriapulaisten palkankorotusvaatimukset on ehdottomasti hyljätty. Lakotkaan eivät ole antaneet tuloksia, kun työväkeä on terrorisoitu työttömyydellä ja mustilla listoilla, kymmenen lakkolaisen tilalle on aina tulossa satoja työttömiä. Työväenjärjestöt ovat kylläkin käyneet hellittämätöntä taistelua kapitalisteja vastaan, mutta ne on kielletty. Tammikuussa kiellettiin väliaikaisesti ja elokuun pogromin jälkeen kokonaan. Samalla alkoi uusien vangitsemisten kausi. Kiellettiin kaikki mahdolliset

lailliset järjestöt ja ehkäistiin työväen järjestäytyminen etujensa puolustamiseksi. On selvää, että tällainen vaino, tällainen julkea pilkanteko vain lietsoi vallankumouksen liekkiä, herätti uutta kiihkoa ja pani etsimään uusia keinoja, millä selvitä tilanteesta. Ainoaksi keinoksi osottautui vallankumouksellinen taistelu ase kädessä.

Kovasti kärsivät kriisistä myöskin pikkuporvarilliset väestöpiirit, käsityöläiset, pikkukauppiat y.m. pikkutaloudet, joita rasitti liike-elämän lamaannus, verokuormat ja markan lasku. Tässä yleisen taloudellisen pulan ilmapiirissä kärjistyivät myös suhteet porvariston eri kerrosten ja ryhmien kesken, jonka seurauksena oli valtiollinenkin kriisi, ilmeten se hellittämättömänä hallituspulana. Tilanne kävi romahdukselliseksi — sen tunnusti itse porvaristokin — jo kevästä lähtien, jolloin eduskunnan keskustapuolueet (sosialistien suostumuksella ja niiden aktiivisella tuella) ryhtyivät hallitsemaan "saadakseen talouden terveeksi". Hallituksesta suljettiin pois suurimman ja taloudellisesti voimakkaimman puolueen ("maaliiton" — fascistien) edustajat. Oli selvää, että tämä ryhmä, joka siihen asti, muodossa tai toisessa, oli nauttinut etuja valtiopankilta, joka antoi rajatonta luottoa niiden liikekeyrityksille, ei tulisi tyytymään vallasta syrjäyttämiseen, vaan tarttuisi aseisiin, jos ei saisi valtaa parlamentaarisiin keinoin. Siitä hetkestä asti väikkyi ilmassa fascistisen vallankaappauksen uhka. Sitä valmistettiin avoimesti, luotiin "salainenkin" järjestö, jonka esiintyminen merkitsisi fascistisen diktatuurin julistamista.

Tällainen oli proletariaatin aseellisen kapinan yhteiskunnallinen perusta. Työväen oli ratkaistava: joko sortua sietämättömän raskaissa taloudellis-

sa oloissa työttömyyden ja verisen fascistivallan kourissa, joka jo oli 9/10 toteutettu "demokratian" vallitessa, tai astua ratkaisevan taistelun tielle, torjua fascistien hyökkäys ja vapauttaa työtätekevän kansan Viro moisen "demokratian" ikeen alta.

Kapina.

Porvaristolle oli hyvin tunnettu se-
kä työväen sietämätön asema että niiden kiihtyvä tyytymättömyys. Mutta sillä oli valmiina vain yksi vastaus: väkivalta, julkea pilkanteko. Monta kertaa se jo ohranansa kautta levitti huhuja muka valmisteilla olevasta ja määröpäivänä alettavasta kapinasta voidakseen "kommunistisen salaliiton lopettamisen" muodolla panna toimeen verilöylyn ja tehdä vaarattomiksi kaikki enemmän tai vähemmän aktiiviset työväenliikkeen toimitsijat tai muuten "epäilyttävät ainekset". Työväen kaikelle kärsivällisyydelle panivat lopun viimeisten viikkojen tunnetut tapahtumat: — suuri kommunistijuttu ja sen petomaisen julmat tuomiot, toveri Tompin raaka murha y.m. Tähän vastasi työväki joulukuun 1 p. kapinalla.

Mitä tulee vallankumousnousun välittömiin teknillisiin valmistuksiin, niin ne, porvarislehtien antamien tietojen mukaan, olivat nähtävästi huolellisesti suoritettut. On merkillepantavaa, että porvarislehdistö, kaikesta raivostaan ja katalasta parjauksestaan huolimatta, kuitenkin toteaa jouluk. 1 p:n kapinan onnistuneeksi vallan valtausyritykseksi, lisäten että jonkun, vaikka lyhyenkin ajan oli valta tosiasiaassa vallankumouksellisten työläisten käsissä.

Me tiedämme, että tämä yritys päättyi tappioon. Porvaristolle annettu isku ei osottautunut kuolettavaksi, vaan toinnuttuaan ryhtyi se nopeasti vastahyökkäykseen ja iski hajalle työväen etujoukot, ennen kuin nämä ennättivät

kutsua taisteluun ja mobilisoida laajoja joukkoja, jotka eivät voineet lähteä taisteluun sen alkuasteella, johtuen tämä tilanteen ja taistelun luonteesta. Kapina kukistettiin varsin pienin uhrein työväen puolella, nämä kun peräytyivät vihollisen ylivoimaisten joukkojen edessä. Alkoi verinen terrori työväkeä vastaan. — —

Seuraukset ja näköalat.

Myöntäessään avoimesti työväen vallanoton mahdollisuuden porvaristo samalla itse paljastaa oman rajattoman verenhimoisuutensa ja äärimmäisen vallanmenetyksenkonsa salaisuuden. Jo pelkkä ajatuskin, että työtätekevä kansa voisi nousta uuteen taisteluun, on synnyttänyt mielettömän raivon porvaristossa. Se tahtoo tuhota jokaisen, jota vähänkin saattaa epäillä porvarisvallan kukistamisen aikeista. Muutoin kuin täydelliseksi järjen ja tajunnan menettämiseksi ei voi selittää esim. kahden lentoupseerin ampumista muka sillä syyllä, että nämä eivät ryhtyneet kyllin tarmokkaisesti toimiin päästäkseen karkuun punaisten hallussa olevalta lentoasemalta.

On luonnollista, että fascistit, joiden käsiin porvaristo yhdessä sosialidemokraattien kanssa on antanut diktaattorivallan, eivät jätä käyttämättä tilaisuutta myöskin pitääksensä vallan käsissään. Kenraali sir Laidoner ei niin hevillä luovu diktaattorivaltuuksistaan, kuin puoli vuotta sitten hänen toverinsa luopuivat ministerisalkuistaan. "Isänmaan pelastuksen" tekosyyllä on syrjäytetty vallasta ne, jotka eivät kyenneet estämään jouluk. 1 p:n tapahtumia ja "kommunismien poisjuuritamisen" varjolla hävitetään demokratian viimeisetkin jätteet, revitään pois viikunalehdet.

Eipä tarvitse puhua mistään laillisista muodoista, joissa vallankumouk-

sellista taistelua voitaisiin moisissa oloissa lähiaikana jatkaa. Se vaikeuttaa tietenkin työväenliikkeen uutta nousua, johan kaikki sen lailliset muodot olivat kielletyt "demokratisenakin" aikana. Mutta se ei vielä ole Viron työväenluokalle suurin uhka, vaan se että teollisuuden yleiseen mennessä rappiolle hajoaa ja joutuu pois luokkaraiteiltaan työväen etujoukkokin — teollisuusproletariaatti. Tuollaisen mahdollisuuden varalta on meidän salaisen puolueemme nyt varustauduttava.

Mutta yksi asia on jo nyt selvä: itsensä porvarislehdistön tietojen mukaan ei Viron Kommunistipuolueen maanalainen vallankumouksellinen työ ole päiväkikään pysähtynyt. Jo jouluk. 3 p. levitettiin lehtitietojen mukaan kommunistisia julistuksia, eikä vain Tallinnassa vaan useissa muissakin kaupungeissa. Nämä lehtiset piirsivät, niin kuin uhkaava sormi Balthasarin pidoissa, uuden kuolemantuomion pyövelien silmiin eteen.

Mutta Viron vallankumouksellinen proletariaatti on rohkeasti heittänyt vasten pyövelien kasvoja uuden taistelun kutsun **a v o i m e s t i k i n**, veristen kenttöoikeuksien luotien uhatessa. Kolmantena päivänä tappion jälkeen, aikana jolloin ohranan nuuskijat, kaikkien jalosäätyisten sortajain ja sosialistiryhmien kannattamina järjestivät kommunistimetsästyksiä pitkin kaupunkeja ja maaseutua, valmiina panemaan kuolemantuomiot heti toimeen, istui "työväen yhteisen rintaman" edustaja, porvariskielellä kommunisti Rautsepp Tallinnan kaupungin valtuustossa tuolillaan, kun koko seu-

rakunta kunnioitti kaatuneitten valkokaartilaiden muistoa. Hänet tietenkin heti vangittiin. Mutta kun seuraavana päivänä valkokaartilaiden hautajaisaatto pysähtyi aseman eteen ja erästä työväenryhmää käskettiin kunnioittamaan kaatuneitten muistoa, niin nämä kieltäytyivät selittäen, että kunnioittavat kaatuneitten veljiensä muistoa, paljastaen päänsä sen seinän edessä, jossa näkyivät valkokaartilaisluotien jäljet (siihen oli ammuttu proletaarisia taistelijoita).

Nämä työväen esiintymiset taantumuksen verisimpinä päivinä — ja niistä on tietoja porvarislehtien miltei joka numerossa — todistavat selvästi, että Viron proletariaatti ei ole masentunut, että hirveä terrori ei ole vienyt siltä rohkeutta. Se julistaa avoimesti valmiuttaan jatkaa alettua taistelua, ja niin totta kuin "historia tekee työtä meidän hyväksemme", niin totta kuin fascistinen diktatuuri, jonka kaikenkarvaiset sosialistipetturit ovat pyöveleille luovuttaneet, kiertämättä synnyttää erimielisyyttä itsensä porvariston riveissä ja tyytymättömyyttä sekä kuohuntaa pikkuporvariston laajoissa joukoissa — niin totta on läheisessä tulevaisuudessa kohoava uusi kumousaalto. Vallankumoustaistelijoihin yhtyy yhä uusia ja uusia joukkoja ja avautuvat uuden vallankumouksen näköalat. Ennenaikaisesti mutta kunnialla kaatuneitten tovereittensa hautojen yli kulkee Viron vallankumouksellinen proletariaatti uusia taisteluita kohti — lopulliseen voittoonsa.

5. XII. — 24.

H. B ö g e l m a n.

Kaksi Leninin kirjettä.

Lenin instituutin julkaisussa N:o 2 on julaistuna тов. Leninin kirjeet тов. Shljapnikoville ja Kollontaille ja käsittävät ne ajanjakson imperialistisen sodan ensi päivistä Venäjän vallankumouksen ensi päiviin. Nämä toverit olivat silloin Skandinaviassa ja käytti тов. Lenin heidän välitystään yhteyden ylläpitämiseksi tovereitten kanssa Venäjällä ja ympäri mailman. Kirjeistä näkyy, kuinka tarkan kannan Lenin heti otti suursotaan ja vallankumoukseen nähden sekä kuinka tarkasti hän seurasi niiden aikana esiintyviä poliittisen elämän ilmiöitä, koettaen auttaa eteenpäin ja kehittää selvälle kannalle niitä vähäisiä ja usein epäselviä sotasosialismin ja vaevallankumouksellisuuden vastustusilmiöitä, joita siellä täällä esiintyi. Terävästi leimasi hän porvarishallitusten ja niiden "sosialististen" kannattajain petollisuuden ja kierouden. Julkaisemme tässä tuon kirjeenvaihdon ensimmäisen ja viimeisen kirjeen:

17. X. — 1914.

"A. Shljapnikoville.

Rakas ystävä!

Palasin eilen illalla kotiin puhujamatkalta ja sain kirjeenne. Paras tervehdys teille ja teidän kauttanne kaikille venäläisille ystäville! Vastauksen Vanderveldelle annoin eilen käännettäväksi enkä ole vielä nähnyt tekstiä. Kirjotan siitä kun näen.

Mielestäni on nyt kaikkein tärkeintä johdonmukainen ja järjestetty taistelu shovinismia vastaan, joka on vallannut koko porvariston ja enemmistön opportunistien (sekä opportunistien kanssa sopeutuvain — hra Kautskyn tapaisen) sosialistien joukosta. Tämän taistelun tehtävään täyttämiseksi on ennen kaikkea vältämätön taistella oman maansa shovinismia vastaan, — konkreettisesti, meillä Venäjällä hroja Maslov ja Smirnov vastaan (katsokaa "Ruskije Vjedomosti" ja "Ruskoje Sivo"), joiden "työt" olen lukenut, tai hroja Sokolov, Meshkovski, Nikitin y.m. vastaan, jotka te olette nähnyt tai kuullut. Plehanov, kuten teille kai jo on kirjoitettu, on tullut ranskalaisshovinistiksi. Likvidaattorien keskuudessa on hajaannusta.*) Aleksinskin kerrotaan olevan ranskalaisystävä. Kossovski (bundilainen, oikeistolainen, kuulij hänen puheensa) — saksalais-

ystävä.***) Näyttää siltä kuin koko hrojen likvidaattorien sekä Aleksinskin ja Plehanovin "Brysselin blokin" keskiinjana tulee olemaan sopeutuminen Kautskyn kantaan, joka nyt on kaikkein turmiollisin. Niin vaarallinen ja katala on hänen viisastelunsa, joka kätkeytyy opportunistien luokottomuuden kaikkein siloisimpien ja kiiltävimpien fraasien ta ("Neue Zeitissa"). Opportunistit ovat julkinen paha. Saksalainen "keskusta" päämiehenään Kautsky on peitetty paha, diplomaattisesti maalattu, työväen silmiin, järkeen ja omaantuntoon tuhkaa heittävä, kaikista vaarallisin. Tehtävämme on nyt — ehdoton ja avoin taistelu kansainvälistä opportunistia ja sen peittelijöitä (Kautskyä) vastaan. Sen me teemmekin keskuslehdessämme, jonka pian julkaisemme (luultavasti 2 sivua). Nyt on kaikin voimin kannatettava tietoisten työläisten oikeata vihaa saksalaisten ilettävää käyttäytymistä vastaan ja tehtävä täs-

*) Meidän parisilaisintelligentit (jotka ovat enemmistönä osastossa työläisistä) ovat menneet vapaaehtoisiksi (Nikolai Vasilj., Antonov y.m.) ja julaisseet es-erräin kanssa yhdessä tyhmän puolueettoman julistuksen. Se on teille lähetetty.

**) Martov on kaikista säädyllisin "Golos"-lehdessä. Mutta kestääkö Martov? En usko.

tä vihasta valtiollinen johtopäätös opportunistia ja kaikkinaista sen silittelemistä vastaan. Tämä on kansainvälinen tehtävä. Se on ennen kaikkea meidän varassamme. Siitä ei voida peräytyä. Väärä on tunnussana että Interhatsionaale on "ainoastaan" uudistettava (sillä meidän sovitteluvan päätöslauselman vaara Kautskyn—Vandervelden linjalla on hyvin suuri!) Väärä on "rauhan" tunnussana — tunnusanana täytyy olla kansallisen sodan muuttaminen kansalaissodaksi. (Tämä muuttaminen saattaa olla kaukana, saattaa vaatia ja vaatii koko joukon edellytyksiä ja ehtoja, mutta kaikki työ on tehtävä juuri tämän muutoksen linjalla, sen hengessä ja suunnalla.) Ei sabotaasia sotaa vastaan, ei erillisiä, yksilöllisiä esiintymisiä siinä hengessä, vaan joukkopropaganda (eikä ainoastaan "siviiliväen" joukossa), joka johtaa sodan muuttamiseen kansalaissodaksi.

Venäjällä kätkeytyy shovinismi "kauniin Ranskan" ja "onnettoman Belgian" fraasien taa entä Ukraina? j.n.e.) tai "kansan" vihan taa saksalaisia (ja "kaiseria") vastaan. Sitä varten on meidän ehdoton velvollisuutemme — taistelu näitä viisasteluja vastaan. Ja että taistelu kävisi tarkkaa ja selvää linjaa pitkin, on tarpeen yleistävä tunnussana. Tämä tunnus: meille venäläisille, Venäjän työtätekevään joukkojen ja työväenluokan etujen kannalta, ei voi olla vähintäkään, ehdottomasti ei minkäänlaista epäilystä siitä, että pienin paha olisi nyt heti paikalla — tsarismien tappio nykyisessä sodassa. Sillä tsarismi on sata kertaa pahempi kaiserismia. Ei sabotaasia sotaa vastaan, vaan taistelu shovinismia vastaan ja kaiken propagandan ja agitatsionin suuntaaminen kansainväliseen yhtymiseen kansalaissodan tarkoituksessa (yhtymiseen, lähenemiseen, solidarisoimiseen, neuvotteluun olosuhteiden mukaan). Olisi

virheellistä kehottaa yksilöllisiin tekoihin, upseerien ampumisiin y.m.s., ja sallia sellaisia tunnussanoja, kuin että me emme halua auttaa kaiserismia. Edellinen on horjahdus anarkismiin, jälkimäinen opportunistiin. Meidän on valmistettava joukko- (tai ainakin kollektiivista) esiintymistä sotaväen joukossa eikä vain yhden kansan keskuudessa, ja koko propagandaja agitatsionityö on tehtävä tähän suuntaan. Työn (sitkeän, järjestelmällisen, ehkä pitkäaikaisen) suuntaaminen kansallisen sodan kansalaissodaksi muuttamisen hengessä — siinä asian ydin. Tämän muuttamisen hetki — on toinen kysymys, nyt vielä epäselvä. On annettava sen hetken kypsä ja järjestelmällisesti "edistettävä kypsyistä".

Tällä kertaa lopetan. Tulen kirjoittamaan usein. Kirjoittakaa tekin useammin.

Selostakaa tarkemmin Pietarin Komitean lehdistä.

Tarkemmin venäläisten äänistä ja lausunnoista.

Mikä on "ryhmien" voimien suhde Pietarissa? S.o. ovatko likvidattorit voimistuneet meitä vastaan? Kuinka paljon?

Onko Dan vapaana? Hänen kantansa? Entä Tshirkinin, Bulkinin ja kumpp? Tarkemmin?

Kelle ja keneltä lähetitte 100 rpl.? Puristan lujasti kättänne.

Teidän
Lenin.

Rauhan tunnussana on mielestäni väärä tänä hetkenä. Se on pikkuporvarillinen, papillinen tunnussana. Proletariaatin tunnussana on oleva: Kansalais-sota.

Objektiivisesti — Europan tilanteen perusteellisesta muuttamisesta johtuu tällainen tunnussana, se on joukkosodan aikakautta varten. Baselin päätöslauselmasta johtuu juuri tämä tunnus.

Me emme voi "luvata" kansalaisso-
taa, emmekä "määrätä" sitä, mutta me
olemme velvolliset tekemään työtä —
tarpeen tullen hyvin pitkäaikaistakin
— t ä h ä n s u u n t a a n. Lehtemme
kirjotuksesta näette tarkemmin. Tällä
kertaa mainitsen vain kantamme perus-
kohdat, jotta äänemme yhteen sointi-
tuksi. L.

Julkaisijan muistutuksia. Vastaus Vander-
veldelle tarkoittaa Duuman bolshevikkiryh-
män vastausta V:n sähkösanomaan, jossa
tämä sodan alkupäivinä kehotti Venäjän so-
sialisteja lieventämään taisteluaan tsarismia
vastaan.

Maslov ja Smirnov, menshevikkejä "maan-
puolustajia". Sokolov, kuuluisa asianajaja,
v:een 1917 lähellä bolshevikkeja. Meshkovski-
Goldenberg, vanha bolshevikki, sodan alussa
"maanpuolustaja", kuoli 1922 kommunistina.
Nikitin, menshevikki, sittemmin Väliaikaisen
Hallituksen jäsen.

Brysselissä oleva Kansainvälinen Sosialis-
titoimisto kutsui sodan aattona venäläiset
s.-d.-ryhmät neuvotteluun tarkoituksella
sovittaa ne keskenään. Tuloksena oli kaikkien
ryhmien yhtyminen bolshevikkeja vastaan,
jotka kieltäytyivät yhteydestä likvidaattorien
y.m. kanssa. Yhtyneitä nimittää Lenin Brys-
selin blokiksi.

Nikolai Vasiljevits Kusnitshov, bolshevikki,
lähti vapaaehtoisena Ranskan armeijaan ja
kaatui. Niin myös Antonov, vanha bolshe-
vikki.

Golos, internatsionalistinen keskustalais-
lehti Parisissa. Siihen kirjoittivat Trotski,
Martov, Losovski y.m.. Ranskan hallitus lak-
kautti sen 1915 alussa, jonka jälkeen ilmestyi
"Nashe Slovo".

Heti sodan alussa julkaisi bolshevikien
Pietarin Komitea lehtisen, jossa sota julistet-
tiin kansan etujen vastaiseksi, ja päättyi ju-
listus tsaarin hallitukseen nähden tunnuk-
sella: kurkusta kiinni, polvi rinnalle!

Tshirkin, työläismenshevikki, nyt kommu-
nisti. Bulkin, työläismenshevikki, kiivas
"maanpuolustaja".

Baselissa pidettiin 1912 II:n Internatsio-
naalen viimeinen kongressi, jossa hyväksyt-
tiin julistus sotaa vastaan.

Suomentajan sanaselityksiä: shovinismi,
kiihko-isänmaallisuus; opportunisti, se joka
tavottaen hetken etua uhraa luokan tosiedun;
konkreettinen, tosiloinen; likvidaattorit,
menshevikit, jotka taantumusaikana 1905:n
jälkeen tahtoivat lopettaa salaisen puolueen;
Bund, juutalaisten opportunistinen puolue;
sabotaashi, pikkuhäiriön tekeminen.

A. Kollontaille.

17. III. — 1917.

Rakas Aleksandra!

Sain juuri sähkösanomanne, joka on
niin sepitetty, että miltei kuulustaa
ivalta (ajattelette saavanne täältä "oh-
jeita", kun tiedot ovat äärimmäisen niu-
kat, mutta Pietarissa on luultavasti ei
vain puolueemme tosiasiallisesti johta-
via tovereita, vaan myöskin keskusko-
mitean muodollisesti valtuuttamia
edustajia).

Juuri tänä hetkenä luin Pietarin Säh-
kösanomatoimiston sanoman 17 p:nä,
jossa on uuden hallituksen ohjelma ja
tieto Bonar Law'ille annetusta ilmoit-
uksesta, että tsaari ei ole vielä luopu-
nut eikä tiedetä missä hän on.

Eilen näytti siltä, kuin Gutshkovin
—Miljukovin hallitus jo olisi täysin
voittanut ja jo ryhtynyt sovitteluun
hallitussuvun kanssa; tänään on asian-
laita se, että hallitsijasukua ei enää ole,
tsaari on karannut, valmistuen ilme-
sesti vastakumousta! ...

Me olemme alkaneet valmistaa tee-
sejä, jotka ehkä tänä iltana saamme
valmiiksi ja sitten, tietysti, heti lähe-
tämme teille. Jos voitte, niin odottakaa
teesejä, jotka korjaavat sitä (tai tule-
vat sen tilalle), mitä kirjoitan nyt ai-
noastaan omissa nimissäni.

— — Juuri saimme, Sinovjevin kans-
sa, kokoon ensimmäisen teesiluonnok-
sen, k o n s e p t i n, muodollisesti ei
ollenkaan tyydyttävän (me emme tie-
tenkään sitä t ä l l a i s e n a painata),
mutta antaa se toivottavasti käsityksen
pääperusteista.

Pyydämme hartaasti antamaan tämän
tiedoksi Jurille (Pjatakoville ja E. Bo-
shille sekä Ljudmilalle (Stalin'ille),
ja samalla sutasemaan meille vaikka-
kin vain pari sanaa ennen lähtöänne,
— ja myös v ä l l t ä m ä t t ä sopi-
maan jonkun N o r j a a n j ä ä v ä n
kanssa meidän kirjeittemme lähet-
tämisestä Venäjälle ja v e n ä l ä i s -
t e n meille. Olkaa hyvä ja tehkää tä-

mä sekä pyytäkää tätä sinne jäävää toveria (tai jotain norjalaista, joka osaa saksaa, ranskaa tai englantia) olemaan erittäin täsmällinen. Lähetämme rahaa kuluja varten.

Mielestäni on tärkeintä nyt, ettei anna sotkea itseään tyhmiin "yhtymis"-yrityksiin sosialipatrioottien kanssa (tai, vielä vaarallisempaa, organisatsioonikomitean, Trotskin ja kumpp. tapaisten horjuvain) kanssa, vaan että jatketaan oman puolueen työtä johdonmukaisesti kansainvälisessä hengessä.

Nyt on järjestyksessä — työn laajentaminen, joukkojen järjestäminen, uusien kansankerrosten, takapajuisten, maalaisten, palkollisten, sotaväen solujen, herättäminen järjestelmälliseen, seikkaperäiseen uuden hallituksen paljastamiseen ja valmistautumaan vallanottoon työväen edustajain neuvostoilta. Vain sellainen valta voi antaa leipää, rauhan ja vapauden.

Nyt on iskettävä taantumusta, ei luottamuksen eikä kannatuksen varjoa kaan uudelle hallitukselle (ei luottamuksen varjoakaan Kerenskillle, Gvosdjevillle, Tshenkelille, Tshheidshel-

le ja kumpp.) *) vaan ylempiä etappia aseellinen odotus, aseellinen valmistus.

Painovapauden vallitessa julaistava (äskes kuluneen ajan historian aineistoksi) vihaisimmat kirjoituksemme, ja sähköiteitse ilmoitettava meille, voimme auttaa kirjottamalla täältä Skandinavian kautta. Pelkäämme pahasti, että emme onnistu lähtemään piankaan kirostusta Sveitsistä.

Puristan lujasti kättäonne. Teidän L. Toivotan kaikkea, kaikkea menestystä!

P.S. Pelkäänpä, että kipein kysymys tulee nyt Pietarissa olemaan "pelkkä" innostus, ilman järjestelmällistä työtä uuden tyyppin puolueen hyväksi, ei missään tapauksessa "II:n Internatsionaalen" mallisen. Laajemmin: On nostatettava uusia kerroksia! On herätettävä uusia aloitteita, uusia järjestöjä kaikkiin kerroksiin ja osotettava niille, että rauhan antaa vain aseistettu työväen edustajain neuvosto, jos se ottaa vallan.

*) Huomattavia menshevikkejä, Duuman ja sotateollisuuskomitean jäseniä. Suom. huom.

Vallankumouksen aika Inkerissä.

TSAARIVALLAN aikana olivat Inkerin intelligenttiainekset — koko valistuneempi väestö — menshevistisen aatesuunnan kannattajia. Poikkeuksena siitä olivat muutamat vanhoilliset papit, jotka pelkäsivät vapaan valistustyön voimistumista jos tsaarivalta kukistuisi. Toisaalta löytyi joitakin työläisiä, jotka venäläisten toveriensa rinnalla työskennellen olivat keiittäneet luokkatietoisiksi ja vallankumoustaistelussa seisovat bolshevikien taisteluriveissä. Mutta niitä oli vähän, sillä ainoastaan harvat inkeriläiset olivat siirtyneet teollisuustyöläisiksi.

Inkerin väestön valtavain osa eli maanviljelyksellä, toimien samalla "vossikan ajossa" — vuokra-ajureina Leningradissa ja ympäristöllä olevilla kesähuvila-alueilla. Osa elätti itseään maaseudun palkkatyöläisinä ja joku osa harjoitti salakuljetusta rajan yli.

Työtätekevä inkeriläinen väestö oli peräti vähätietoista. Suurin osa kyllä omasi heikon luku- ja kirjoitustaidon, mutta oli siitä huolimatta poliittisesti täysin lukutaidoton. Tsaarivallan aikuisissa kansakouluissa opetettiin — luku- ja kirjoitustaidon ohella — etupäässä uskontoa sekä sen puitteissa historiaa

ja luonnon tuntemusta, ollen koko opetus ylipäänsä heikkoa ja hataraa. Eikä kouluverkko tsaarivallan aikana ollut läheskään riittävä, tsaarivallan pyrkimyksenä kun oli venäjänkielisen opetuksen järjestäminen myöskin suomenkieliselle väestölle. Ja puutteellinen kielitaito esti suomalaista työtätekevää väestöä saamasta venäjänkielellä sitäkin tietoisuutta, jota venäjänkielinen väestö sai.

Inkerin suomalainen työtätekevää väestö jäi kielellisestikin sellaiseen asemaan, että se ei kunnollisesti osannut mitään kieltä. Venäjänkielisen väestön ympäröimänä, vailla kunnollista suomenkielen opetusta ja kirjallisuutta, muuttui sen suomenkieli vähitellen suomen- ja venäjänkielisten sanojen ja lausuntotavan sekoitukseksi. Suomalainen väestö puhui keskenään suomea kotiasioissaan. Se oppi kanssakäymisessä venäjänkielisen väestön kanssa myöskin ymmärtämään ja puhumaan jokapäiväistä venäjästä puhekieltä niin paljon, että tuli toimeer: arkipäiväisissä asioissaan. Mutta siltä puuttui ylipäänsä poliittisen kielenkäytön sanasto ja ymmärtämys molemmilla kielillä.

Tsaarivallan aikuinen kansallisuus-sorto oli luonnollisesti kasvattanut kansallisuusvihaa venäläistä väestöä kohtaan. Näissä oloissa saattoi inkeriläinen väestö luottaa vain omaan suomenkieliseen sivistyneistöönsä, kansakoulujensa opettajistoon, papistoon — muutamiin maistereihinsa, joita sen keskuudesta oli kehittynyt. Inkerin väestö jäi tuon menshevistisen johdon alaiseksi ja joutui sitä tietä tukemaan vastavallankumouksellisia yrityksiä.

Helmikuun vallankumouksen jälkeen yhtyi inkeriläinen sivistyneistö Kerenkin ja kumpp. kannattajiksi. Ja sellainen kannanotto merkitsi m. m. sitä, että he menshevikien yleisen politiikan tukijoina joutuivat puoltamaan tunnustautumista: "sota voittoisaan loppuun" ja — mikäli oli kysymys Venäjän ja Suo-

men välisistä suhteista — myöskin menshevikien politiikkaa, jonka mukaan kieltäydettiin tunnustamasta Suomen kansan itsemääräämisoikeutta.

Kun lokakuun vallankumous siirsi vallan työläisten ja talonpoikain käsiin, joutui inkeriläinen sivistyneistö — muutamia poikkeuksia lukuunottamatta — vastavallankumouksellisten leiriin. Samoin kuin menshevikit yleensä, asettuivat he taistelemaan Neuvostovaltaa vastaan. Ja sen jälkeen kuin mannerheimiläinen lahtarivalta pääsi voitolle Suomessa, liittyi inkeriläinen sivistyneistö sen kannattajaksi, pyrkien kaikin keinoin avustamaan Suomen lahtarien yrityksiä vallata käsiinsä Inkeri ja Karjala. Yhdessä Suomen lahtarien kanssa neuksivat inkeriläiset johtajat Suomen lahtarivallan rajojen laajentamista kauvaksi itään — Leningradin kaupungin ja läänin sekä Venäjän Karjalan liittämistä Äänisjärveä myöten "Suur-Suomeen". Inkeriläiset menshevikijohtajat siten kiihoittivat Inkerin kansaa tappelemaan imperialismin puolesta, sillä heidän piti ymmärtää, että tuollainen "Suur-Suomi"-haave ei voinut olla toteutettavissa, koska suurimperialismi juuri samaan aikaan venäläisten kenraalien kanssa tahtoi palauttaa tsaarivallan rajat entiselleen, ja menshevikit siis tosiasiallisesti edistivät tätä tarkoitusta — auttoivat mustia venäläisiä.

Yritettyään nostaa inkeriläisiä taisteluun ja huomattuaan, ettei siten kokoon saaduilla voimilla ollut mahdollista kukistaa kommunistien valtaa, liivistivät korttinsa paljastaneet pääjohtajat Suomeen, hakemaan apua Suomen lahtareilta ja ulkomaiselta imperialismilta bolshevikivallan kukistamiseen. Osa aktiivisesta inkeriläisestä menshevikijohtajistosta jäi edelleen Inkeriin, suorittamaan salaista agitatsioonityötä Inkerin talonpoikaiston kiihoittamiseksi ja valmistamaan sisältä käsin maaperää Inkerin väestön liittämi-

seksi Suomen lahtarien joukkoihin — taistelemaan Neuvostovaltaa vastaan. Ja siinä tehtävässään oli heillä yhteen aikaan menestystäkin. Inkerin talonpoikaisto kun luotti ainoastaan heihin, ja tsaarivallan aikuisen kansallissorron kiihoittamana vihasi venäläisiä, ymmärtämättä sitä että työläisten ja talonpoikain Venäjä ei ollut eikä voinut olla tsaarin Venäjä. — Inkeriläinen talonpoika ei uskonut että kansallisuussorto olisi poistunut. Toisaalta uskoi talonpoika johtavan sivistyneistönsä vakuutuksia, kuinka talonpoika muka Suomen yhteyteen joutuneena saisi "kansanvaltaiset" vapaudet, ihanteelliset olot ja hyvän toimeentulon. Nyt inkeriläiset talonpojat jo itsekkin ymmärtävät, että lahtari-Suomen yhteyteen joutuminen ei olisi tuottanut heille noita uskoteltuja hyvyksiä, ja että jos he silloin olisivat luottamuksella tehneet työtä ja taistelleet Neuvostovallan puolesta, niin olisivat he säästyneet monista väärinkäsityksistä ja vastoinkäymisistä.

Tuloksena Inkerin sivistyneistön menshevistisestä agitatsioonista oli, että he saivat osan Suomen rajan läheisyydessä asuvaa Inkerin talonpoikaistoa nousemaan aseelliseen taisteluun Neuvostovaltaa vastaan, ja pienemmän osan siirtymään vapaaehtoisesti sekä osan petoksella tai pakoituksella Suomen puolelle, jossa Suomen lahtarien antamien määräysten mukaan muodostivat asekuntoisesta inkeriläisestä väestöstä Suomen lahtarien ylikomennon alaisen joukko-osaston tekemään hyökkäysretkiä Neuvostovallan puolelle. Ja monet niistä, jotka eivät olleet suostuneet siirtymään Suomen puolelle, joutuivat inkeriläisten menshevikijohdajain ja Suomen lahtarien rajan yli lähettämien rosvoretkeilijain murharivon alaiseksi Suomen rajan lähetyillä.

Osan Suomen puolelle siirtyneestä inkeriläisestä väestöstä lähettivät sen

inkeriläiset johtajat ja Suomen lahtarit Viron puolelle, taistelemaan Jude itshin joukoissa Neuvostovaltaa vastaan.

Mutta Neuvostovalta ei kukistunut. Kaikki Venäjän porvariston ja kansainvälisen imperialismin kokoon haalimat ja Neuvostovallan kimppuun lähettämät joukot tulivat lyödyiksi Neuvostovallan rajojen ulkopuolelle.

Inkerin menshevistinen sivistyneistö, joka esiintyi Inkerin kansan johtajana, oli tehnyt Inkerin työtätekevälle väestölle sangen raskaita karhunpalveluksia. Sen Suomen ulkopuolelle houkutellut inkeriläiset joutuivat siellä varsin tukalaan asemaan — menettivät kotinsa ja omaisuutensa. Ja Suomessa heidän tuli elättää itseään raskaalla ja huonosti palkatulla työllä. Heidän ainoaksi pelastukseksi jäi: — päästä palautumaan takaisin Neuvostovallan puolelle. — He ovat pääseetkin. Neuvostovalta on käsittänyt heidän asemansa. Ja sikäli kun he ovat olleet rehellisiä työtätekevää väestöä, eivätkä ole tehneet itseään syylliseksi Neuvostovallan puolelle jääneiden murhaamiseen, ovat he saaneet palata vapaasti takaisin, ja on heille koetettu jälleen varata maata ja maanviljelemismahdollisuus.

Mutta Inkerin menshevistiset johtajat eivät saattaneet tukalaan asemaan vain niitä inkeriläisiä, jotka he saivat houkutelluksi tai pakoitetuksi siirtymään Suomen puolelle. Koko Inkerin väestö joutui varsin raskaasti kärsimään menshevistisen sivistyneistönsä menettelystä. Osa pohjois-Inkeriä joutui heidän ansiostansa joksikin aikaa sotanäyttämöksi ja muutamia kyliä tuli perinpohjin hävitetyksi. He tekivät kaiken voitavansa tukeakseen Judenitshin hyökkäyksiä etelä-Inkeriin. Heidän johdolla asettui osa inkeriläistä väestöä vihamieliseksi Neuvostovaltaa vastaan, mikä luonnollisesti aiheutti sen, että inkeriläinen talonpoika ei vallankumouksen ensi vuosina nauttinut Neuvostovallan luottamusta.

Muistakin syistä joutui inkeriläisen väestön talousasema mullistusten alaiseksi. Tsarismmin kukistuttua menettivät kapitalistit rikkautensa lähteet, tehtaat, liikevoittonsa ja suuret palkkaiulonsa valtiolta, huvilansa j.n.e. Siitä johtui myöskin se, että inkeriläiseltä väestöltä loppui mahdollisuus harjoittaa ajurin ammattia Leningradissa ja lähistöllä olevilla huvila-alueilla. Kansalaissodan kaudella oli teollisuus ja liike-elämä Leningradissa lamassa, sotilasjoukkoja oli liikuteltava ja majoitettava rajaseudulle, sillä Pohjois-Inkeriä uhkasivat Suomen lahtarien ja inkeriläisten menshevikijohdajain Suomen puolelle keräämät inkeriläiset hyökkäysretkueet ja länsi-Inkeriin tekivät Judenitshin joukot hyökkäyksiä. Inkerin talonpoikaiston tuli järjestää toimeentulonsa yksinomaan maanviljelyksen ja karjanhoidon varaan, koska ajurin ammattia ei enää voinut harjoittaa. Ja sellainen muutos ei kädenkäänteessä saattanut tapahtua vaikeuksia tuottamatta — varsinkin silloisen taisteiukauden kaikin puolin vaikeissa olosuhteissa. Näistä syistä oli inkeriläisen talonpojan toimeentulo kansalaissodan kaudella vaikea, joka puolestaan muodosti sopivan maaperän inkeriläisten menshevikijohdajain Neuvostovalan vastaiselle agitatsioonille. Mutta lopullisesti johtuu tuosta Leningradin ympäristön talonpoikaiston talouselämän muutoksesta vain selvää etua. Ennen "vossikan ajoa" ja enemmän tai vähemmän keinotteluelinkeinoa harjoittaneista kehittyi todellista, maatalonpoikaista, joka suurkaupungin lähistöllä voi maanviljelyksellä saavuttaa hyvän taloudellisen aseman.

Kansalaissodan päätyttyä ja Neuvostovalan siirryttyä toteuttamaan uutta talouspolitiikkaa, ovat olosuhteet jo suuresti muuttuneet. Sodan hävityksen jäljet alkavat kulua umpeen. Leningradin kaupungin väkiluku on jälleen huomattavasti kohonnut ja kau-

pungin ostokyky läheisen maaseudun tuotteisiin **nähdessä kasvanut**. Vah tellen alkaa Inkerin talonpoika saada maanviljelyksensä ja karjanhoitonsa kuntoon ja kykenee sitä tietä luomaan itselleen turvatun toimeentulon. Talonpojan yleisen tietoisuuden ja ennen muuta maataloudellisen kulttuurin kasvassa selvenee käsitys yhteistoiminnan suuremmoisesta vaikutuksesta talonpojan talouden vaurastuttamisessa.

Vielä ei inkeriläinen talonpoikaisto ole ehtinyt täysin mukautua uusiin olosuhteisiin ja saada talouttaan läheskään nykyaikaista maataloutta vastaavaan kuntoon. Viljelys ja karjanhoito on peräti takapajuista, kooperatiivinen yhteistoiminta vasta alulla. Maataloudellisen ja yleisen tietoisuuden kohottamiseksi on vielä tehtävä sitkeätä ja aikaa vaativaa työtä. Mutta hyvällä alulla tämä työ jo on. Työkouluverkko on jo paljon laajentunut, opetus työkouluissa kehittynyt. Sitäpaitsi saa suomenkielinen väestö tietoja maataloudellisesta ja kasvatusoppillisesta tekniikassa ja puoluekouluissa ja voi alkutiedot saavutettuaan jatkaa opintojaan myöskin venäjänkielisissä korkeakouluissa. Poliittinen vapaavalistustyö kansalaisten keskuudessa on vakavalla alulla, ja tukee sitä Neuvostovalta kaikin tavoin.

Kommunistinen puolue, jota menshevikijohdajat ovat Inkerin kansalle kuvanneet mahdollisimman mustilla väreillä ja syyttäneet sitä kaikista mahdollisista ja mahdottomista vääryyksistä ja pahoista teoista, ei enää ole Inkerin työtätekevälle talonpoikaistolle mikään hirvittävä kummitus. Inkerin talonpoika alkaa yhä selvemmin ymmärtää, että se on työläisten ja työtätekevän talonpoikain puolue, joka valvoo yksinomaan niiden etuja. Myönteisyys puoluetta kohtaan kasvaa. Talonpoikaistoa liittyy yhä enemmän puolueen jäseniksi. Ja Kommunistisen Nuorisoliiton riveihin yhtyy Inkerin ta-

lonpoikaisuorisoa kaikkialla. Inkerin nuorisosta on jo kohonnut uusi polvi valistustyön tekijöitä ja se työskentelee käsikädessä Kommunistisen puolueen ja Kommunistisen Nuorisoliiton kanssa.

Inkerin suomalainen väestö jo tuntee valiankumouksen tuottamia etuja, jotka

kasvavat sikäli kuin taloudellinen elämä Neuvostovallassa kohoaa, maailmansodan ja kansalaissodan perinpohjin köyhdyttämä kansa ehtii uudelleen luoda rikkauksia, jotka nyt jäävät sen itsensä käytettäväksi ja nautittavaksi.

K. M. Evä.

Kuinka voitaisiin turmella työväen ja talonpoikain liitto.

USEIN tapahtuu — kirjoittaa tov. Buharin Venäjän Kommunistipuolueessa alkaneen trotskilaisuuskeskustelun johdosta — että joku historiallinen käännekohta synnyttää aatteellisia riitoja, jotka ensin näyttävät satunnaisilta, mutta sitten selviääkin niiden syvä merkitys. Venäjän vallankumous on tullut uuteen kohtaan: suurvallat tunnustavat Neuvostovallan ja samaan aikaan ilmenee kansainvälisen vallankumouksen kehityksessä pysähdyskohta; taloutemme nousee nopeasti ja uusia suhteita näkyy työväen ja talonpoikain kesken. Siis uusi tilanne.

Ja tällöin syntyy puoluekeskustelu. Olisi lapsellista siinä nähdä "persoonariitaa". Uusi tilanne vaatii jälleen peruskysymysten selvittelyä. Viime puoluekeskustelussa olivat kysymykset vielä hajallisina: rahareformi ja ikäluokkain keskenäinen suhde; hintakysymys ja puolueaparaatti; "sakset" ja puoluedemokratia; "suunnitelma" taloudessa ja kysymys ulkomaan tavaroista j.n.e. Nyt kiertyvät kaikki nämä kysymykset muutamain peruskysymysten ympärille. Ja keskeisenä on kysymys työväen ja talonpoikain liitosta.

Tov. Trotski kirjoitti 1922 "permanentin vallankumouksen" teoriansa puolustukseksi väittäen, että työväki joutuu vallanoton jälkeen "vihamielisiin yhteenottoihin ei vain kaikkien porvarisryhmien kanssa, vaan myös

talonpoikain laajojen joukkojen kanssa, joiden avulla pääsi valtaan". Ja tov. Trotski näkee ainoan ratkaisun proletariaatin maailmanvallankumouksessa.

Tov. Lenin taas opetti, että työväenluokan ja talonpoikain välillä ei ristiiriitä ole välttämätön. On osattava elää sovussa talonpojan kanssa. Ja sen sovun takeena on maatalous-osuuskunnallinen osuustoiminta, kooperatsia, jota tov. Lenin meille opetti. Mutta sitä opetusta ievät kaikki ymmärrä.

Tov. Buharin ottaa esimerkkejä tov. Preobraschenskin tutkielmasta "Sosialistisen kasaamisen peruslait", jossa ilmenee bolshevismille vieras, puolmenshevistinen, ammattikuntainen henki. Preobraschenski selittää, että takapajuudessa maassa "täytyy sosialistisen kasaamisen nojautua esisocialististen talousmuotojen eksploateeraukseen" (hyväksikäyttöön, riistämiseen). Ja P. nimittää näitä esisocialistisia talousmuotoja, talonpoikaistaloutta, sosialistisen teollisuuden siirtomaiksi, kolonioiksi.

— Saako sosialistinen teollisuus lisäarvoa pientuotajilta, kysyy tov. Buharin. Ja hän vastaa, että saa. Mutta on väärin sanoa sitä riistämiseksi ja proletariaattia talonpoikain riistäjäksi. Sellainen puhe ei vastaa todellisuutta.

Ylipäänsä on virhe tov. Preobraschenskin puolelta ottaa vertauskoh-

daksi kapitalistiset alkuperäisen kasaamisen ja siirtomaa-riistännän alat. Sillä mitä ne olivat? Kapitalismi söi talonpoikia pois maaltaan, ryösti niitä. Ei kohottanut. Samoin teki se siirtomaille. Ei antanut näiden kehittyä. Vielä vähemmän koetti niitä kohottaa omalle tasolle. Kapitalistinen kasaaminen merkitsi sitä, että arvoja siirtyi toisen luokan käsistä toiselle, joka merkitsi yhä kärjistyvää ristiriitaa.

Merkitseekö sitä arvojen siirtyminen pientuottajilta proletaariselle teollisuudelle? Eipä suinkaan. Päinvastoin. Proletaarinen talous ei syö pois talonpoikaistaloutta, vaan kohottaa sitä. Sähköistämisen, osuustoiminnan y.m. tietä kehittyi talonpoikaistalous yhteiseksi, sosialistiseksi.

Tov. Preobraschenskillä on sellainen käsitys, että sosialistisen talouden pitää ottaa talonpoikaistaloudesta irti enemminkin kuin kapitalistinen otti. Se perustuu virheelliseen käsitykseen, kuinka muka sosialismi voisi syntyä kiertokulun (tavaran ja rahanvaihdon) kautta, kun se tosiasiaassa syntyy siten, että talonpoikaistaloudet kohoavat ja yhdistyvät osuuskunnalliseen yhteistoimintaan. Tov. P. näkee kolme mahdollisuutta: 1. pientalous pysyy pientaloutena, 2. pientalous kehittyi kapitalistisen osuustoiminnan kautta kapitalistiseksi, 3. pientalous kooperaautuu sosialistista tietä, ollen sen ituna maatalousartelli ja kommuunat. Hän ei näe leniniläisen kooperaation tietä: osuustoiminta järjestää talonpoikaistalouksien suuret joukot sosialistisen teollisuuden ympärille yhdeksi järjestelmäksi. Ja siihen perustuu työvään ja talonpoikain liittö.

— Onko tämä vain kaunista puhetta? Tahdommeko vain sanoilla peitellä rumaa todellisuutta, jonka tov. Preobraschenski on tuonut julki suurin sanoin?

Eipä suinkaan. Ajatellaanpa. Hyötyisikö sosialistinen teollisuus talonpoikain verottamisesta korkeilla hinnoilla

(jos tämä tehtäisiin oikein järjestelmäksi eikä alennettaisi hintoja, vaikka voitaisiin)? Eipä suinkaan. Se johtaisi suoraa päätä kriisiin. Sillä mitä hyötyä olisi kasaamisesta, jos ei olisi menekkiä! Proletaarinen teollisuus ei voisi kehittyä, jollei se alituisen pyrkisi alentamaan tuotantohintoja, ja sen nojalla myös myyntihintoja.

Kapitalismi kehittyi aikanaan alenevään hintain voimalla. Kilpailu siihen pakotti. Mutta sitten kehittyi kapitalismi monopolistiseksi. Yhtyneen teollisuuden korkeita hintoja pidettiin korkealla tullin suojassa. Kansalta kiskottiin loisoittoja. Kehitys pysähtyi. Kapitalismi alkoi mädätä.

— Eikö sitten meidän monopolimme voi johtaa samaan, loishintoihin, pysähdykseen? Ei. Siihen saattaisi johtaa tov. Preobraschenskin teorian mukainen politiikka: kiskottaisiin pientaloudesta ("siirtomaasta") monopolivoittoja ja elettäisiin niiden varassa. Mutta niin ei voi käydä. Itse elämä pakottaa meitä pyrkimään yhä enemmän alentamaan hintoja. Vain se takaa yhä laajemman menekin. Tämän varassa laajennetaan teollisuutta, parannetaan tekniikkaa, kohotetaan tuottavuutta ja halpoja tuotteita (työkaluja, koneita y.m.) saavat talonpojat kohottavat tuotantoaan, ostavat yhä enemmän. Näin kohoo sekä teollisuus että maatalous. Ei niin että työväki riistäisi talonpoikaa, ehkäisisi tämän kehitystä, vaan niin että kummatkin liitossa kohottavat maan taloutta, kaikkien elintasoja.

Tov. Preobraschenskin katsantokanta on kaikua vanhan ammattikuntaismuodon ajalta, jolloin työväki ei nähnyt nenänvarttaan pitemmälle, ei ymmärtänyt, että on eletävä kokonainen ajanjakso yhteiskuntaoloissa, jotka perustuvat siihen, että on k a k s i l u o k k a a: työväki ja talonpojat. Ja erehtyvät ne, jotka luulevat, että nämä luokat ovat toisiinsa jotenkin samassa suhteessa kuin olivat porvarit ja talonpo-

jat. Pikemminkin, sanoo тов. Buharin, voisi ottaa vertauskohdaksi kapitalistit ja tilanherrat. Niiden kesken oli kerran mailmassa jyrkkä ristiriita, tappelukin. Mutta sitten yhtyivät liittoon, riistäjäin liitoksi. Työväki ja talonpojat ovat moiemmat työtätekeviä luokkia. Ne voivat järjestää suhteensa liittosuhteeksi paljoa paremmin kuin kapitalistit ja tilanherrat. Mutta vaarallisia ovat "teoriat" sellaiset kuin yllä esitetty тов. Preobrazhenskin, kuinka muka työ-

väenvaltion teollisuuden pitäisi "eks-ploateerata" talonpoikaistaloutta ja "syödä ne pois", silloin kun tehtävämme juuri on liittää ne yhteen suureksi kokonaisuudeksi. Muistakaamme Leninin neuvo: "Nyt on meidän ymmärrettävä ja teossa näytettävä, että tänä aikana se yhteiskuntarakenne, jota meidän on pidettävä etualalla, on tavallisesti osuuskunta- (kooperatiivinen) rakenne".

Toteutumaton haaveko vain?

Neuvostovallan taloudellista kehityksestä nykyisin.

SOSIALIDEMOKRAATIT ovat tuominneet bolshevikien pyrkimykset toteutumattomaksi haaveeksi. Vakuutettuina kapitalismin elinvoimaisuudesta menivät Viron sosialidemokraatit hallitukseen ja ryhtyivät yhdessä valkokaartilaiden kanssa toimeenpanemaan hirmuista verilöylyä kapinallisen työväen keskuudessa.

Sillä aikaa lakkaamatta kasvaa Neuvosto-liiton proletaarien oman vallan inahdi. Parisissakin on nostettu punainen lippu liehumaan entisen tsaarivallan lähetystötalon katolle ja seinäin iyöty Neuvostovaltojen Liiton vaakuna. Ranska on tunnustanut meidät, sekin lopuksi. Sillä yksi ei ainakaan ole haavetta — nimittäin meidän Punainen Armeijamme. Sen miljoonat pistimet, sen konekiväärit ja tykit, kas siinä reaalin, kouriintuntuva voima, joka soi paikan maailman suurvaltojen joukossa meille ... "haaveilijoille".

Se vaakuna, mikä pantiin tsaarivallan kaksipäisen kotkan tilalle, on kiehtovan kaunis. Se on satojen miljoonien työtätekevien ja sorrettujen ja köyhien ihmisten valtaava tulevaisuuden unelma. Täysinäisistä tähkäpäistä kiedottu seppele, joka sulkee sisäänsä maapallon ja nousevan, kultasäteisen vapau-

denauringon, sekä niitten yllä punaisen tähti, ja maapallon päällä vasara ja sirppi; seppelenuhoissa kirjoitus: "Kaikkien maitten proletaarit, liittykää yhteen".

Maailmanvallankumousko haave? Neuvostovaltako itse paras esimerkki siitä, että työväenluokka ei pysty järjestämään asioita, että ei pidä riistää valtaa kapitalisteilta ja suurtilailta, kuten sosialidemokraatit sanovat?

Vaikeudet ovat kyllä meillä suuret, työläisen palkka vielä heikko, epäkoh-tia paljon, niin että sosialidemokraatit löytävät täältä Neuvostovallasta kylläkin aiheita vastavallankumoukselliseen agitatiooniin. Mutta jos me tunnemme Neuvostovaltojen Liiton oloja laajemmin ja perinpohjaisemmin, ja jos me saamme kokonaiskäsityksen näitten jäättiläismäisten olojen kehityksestä viime vuosien kuluessa, niin me hymyilemme sosialidemokraattien kuiskutuksille. Samalla myös ymmärrämme, että meillä oli hiukkasen muutakin voimaa kuin pistimet, mikä pani meidät tunnustamaan, oli taloudellista kina voimaa. Sillä meidän taloutemme kokonaisuuteensa katsoen nousee suureila vauhdilla.

Todellakin hämmästyttää Neuvostovaltojen Liiton talouselämän voimakas

elpyminen. Vuoden 1921 alussa meistä tuntui kuin istuisimme savuavilla rannoilla viluisina, nälkäisinä ja keppikerjäläisinä — vaikka tosin kansalaissoitien voittajana. Sillä tsaarivallan jättämän taloudellisen luhistumisen kehittivät loppuun saakka kansalaissodat ja saarto.

Kolme rauhan vuotta on meidät nostanut uudestaan jaloillemme. Luonnonrikas maa työntää esiin eloa ja elämää, pajoissa kalkkaa, tehtaat jymisevät, makasiinit ja puodit ovat tavaraa tulviihaan, voimakkaasti sykkii taloudellisen elämämme suonisto. "Haave" muuttuu todellisuudeksi! Kukapa ei sitä näkisi ja kuulisi?

Meidän taloutemme on noussut siinä määrin, että Neuvostovaltojen Liiton Kansankom. Neuvoston puheenjohtaja Ryjkov jouluk. 15 p:nä 1924 maatalousluottokongressissa lausui, että me nähtävästi muutamien vuosien perästä saamme ainakin maataloustuotantomme ennen sotaa vallinneelle tuotantotasolle.

Samassa tilaisuudessa lausui tov. Ryjkov, että teollisuustuotantomme on päässyt 50 prosenttiin eli puoleen siitä mitä se oli ennen sotaa. Onkin luonnollista, että talonpojan pikkutalous on paljon helpommin elvytettävissä kuin jokin häviöön joutunut suurtehdas.

Eri teollisuusalat ovat luonnollisesti edistyneet eri tavoin, riippuen monista seikoista. Silloin kuin nahkateollisuus jo v. 1922 valmisti enemmän kuin 1912 (1922 — 6 milj. kpl., 1912 — 5 milj. 300 tuh. kpl.) niin konerakennusteollisuus yleensä on pysynyt varsin heikkona. Kuitenkin muutamat alat siitäkin ovat huomattavasti edistyneet. Sähköteknillinen teollisuus oli jo 1923 saavuttanut 45 % sodan edellisestä tuotannosta.

Kutomateollisuudessa oli puuvilla-tehtaissa v. 1923 käynnissä noin puolet kehrävarsista ja kutomakoneista, pellavatehtaissa 67 %, villakutomot olivat vasta 37,6 prosentissa sodan-

edellisestä tuotannosta. V. 1923 tuotettiin rautamalmia 10 %, raakarautaa 7 % ja terästä 14 % siitä mitä ennen sotaa. Tämä tuotantoala joutui rintamien tuhottavaksi. Hiili- ja naftatuotanto vastaavat pian sodan edellistä tuotantoa.

Teollisuutemme nopeata nousua kuvaa parhaiten, että kun se 1921 tuotti vain 1/6 osan siitä kuin ennen sotaa, niin se 1924 oli päässyt jo puoleen. V. 1913 oli vuosituotanto keskimäärin työläistä kohti 2,372 ruplaa, v. 1922 1,212 rpl. Yleensä ollaan sitä mieltä, että 5 tai 6 vuoden kuluttua tuliaan samalle tuotantotasolle kuin ennen sotaa.

Maataloudessa sama tulos saavutetaan nähtävästi jo muutamassa vuodessa. Sillä v. 1924 oli viljasato katoajasta huolimatta 70 % sodan edellisestä ja kylvöalue 88 % sodan edellisestä; kylvöalue lisääntyi kahtena viime vuotena 30 %.

Koko liiton alueella oli viljatulo v. 1922 seuraava: ruista 881 milj. p. (77,2 % vuoden 1914 tulosta), vehnää 403 m. p. (36,7 %), kauraa 362 m. p. (50,6 %) ja ohraa 182 m. p. (38,7 %) yhteensä 1,828 milj. p. V. 1923 saatiin 2,500 milj. p. ja v. 1914 — 3, 507 milj. puutaa.

Karjakanta alkaa myös kohota ennalleen. V. 1916 oli hevosia 31,400,000 ja v. 1923 — 20,100,000, sarvikarjaa ed. v. 50,400,000, jälk. v. 38,600,000, lampaita 84,500,000 — 56,500,000, sikkoja 19,500,000 — 19,000,000.

Viimein kuvaa taloutemme vakiintumista luja raha, hintojen tasottuminen, valtiobudjetin siirtyminen normaalille verotulo-pohjalle j.n.e.

Ja kaikki taloutemme elpyminen on tapahtunut omin voimin, ilman ulkolaisia pääomia.

Mutta — sanovat vihollisemme sosialidemokraatit, kun ovat tosiasiajn edessä pakotetut perääntymään ja myöntämään neuvostojättiläisen valtavien voimien palautumisen, — tuo on

tapahtunut ainoastaan luopumalla bolshevistisista periaatteista, jotka sittenkin osottautuivat haaveeksi, ja joitten täytyi antaa tilaa kapitalismille, sanovat he.

He tahtovat nostaa sen kapitalismin osakkeita, mikä vallitsee heidän onnenmaassansa. Suomessa, Virossa, y.m. Mutta selvää on, että kapitalismista siinä mielessä ei neuvostovallassa voi puhua.

Meillä täällä on proletaarisen valtion käsissä lujat taloudelliset tukikohdat, suurteollisuus, liikennevälineet, maa, ulkomaankauppa. Kun kuitenkin — tavaravaihtotalouden vallitessa — yksityispääoma kaupan alalla eteni sekä köyhiä ja keskivarakkaita talonpoikia sortava kyläporvaristo (kulakit) paisui (1923—24), niin saivat valkoiset aiheen riemuista "kapitalismin palautumisesta".

Ne eivät ota huomioon, että proletaariat diktatuurin vallitessa "kapitalismin palautuminen" kohtaa vissejä esteitä, vieläpä, kun tarvitaan — jyrkän seinän Taloudellinen "smyitska", saumaliitos kaupungin ja maaseudun välillä, talonpoikaiston järjestyminen osuuskuntiin, valtion taloudellisten voimakeinojen käyttäminen maatalousuoton y.m. muodossa köyhän ja keskivarakkaan talonpoikaiston hyväksi, neuvostokoneiston parantaminen ja terästäminen — kas sellaisilla keinoilla pidetään kyläporvaristo aisoissa.

Mitä tulee yksityispääoman etenemiseen kaupan alalla, niin тов. Lenin 1922 osoitti, että siirryttäessä Neppiin (uuteen talouspolitiikkaan) voimme perääntyä ainoastaan vissille rajalle, jonka yli meillä ei ole oikeutta mennä, ja joka raja on kaupan ja rahan kierto-kulun reguleeraaminen (järjestely) valtion toimesta. Rahareformi ja talonpoikain teollisuustuotteitten tarpeen tyydyttäminen, siinä kaksi päätehtävää kaupan alalla, joitten tultua suorite-

tuksi saatiin luja pohja etenemisen alkamiselle.

13:s puoluekokous (tammik. 1924) päättikin pitää puolueen päätehtävänä markkinain valtaamisen valtiokaupan ja osuuskaupan käsiin. Tehtävän suorittamista varten asetettiin toukok. 1924 uusi elin, Sisäkaupan Kansankomisariaatti. Tarkoituksena on vallata tukkukauppa ensi kädessä.

Mitä tulee pieneen yksityiseen vähittäiskauppaan, on tarkoitus alistaa se valtion pääoman alaiseksi, kunnes osuuskauppa omin voimin tekee yksityiskaupan tarpeettomaksi. Loppujen lopuksi tullaan järjestyneeseen tavaravaihtoon, jolloin osuustoiminta on syrjäyttänyt kaupalliset välikädet samoin kuin maatalousosuoskunnat ja -kassat kulakkien vallan.

Osuuskauppa tekee nykyisin voimakasta etenemistä. Maatalousosuoskuntiin on jo liittynyt yli 3 miljoonaa talonpoikaistaloutta 13 miljoonasta. Kehitys ei täällä ole suinkaan hidasta.

No, ainakin maataloudessa on peräännytty kommunistisista pyrkimyksistä, sanovat sosialidemokraatit — koskapa yksityinen pikku talonpoikaistalous on vallalla ja suosittu valtion taholta. Sosialistisesta suurtaloudesta ollaan kaukana kuin itä on lännestä.

Että sosialistiseen suurtalouteen pyrkimästä olisi luovuttu, on pötyä. Sitä paitsi numerotiedot osottavat, että osuustoiminnalliset maataloudet ovat 1923—24 erittäin voimakkaasti lisääntyneet.

Mutta — talonpoikia ei pakolla ajeta mihinkään. Sitä paitsi yksityisen pikku talonpoikaistalouden lujittumisesta ei ole vaaraa sosialistisiin talousmuotoihin siirtymiselle. Maan yksityisomistuksen puuttuessa, sen myynti-, panttaus- y.m. oikeuksien puuttuessa ja kun täällä ei käydä taistelua maasta ja leivästä, heikkenevät yksityisomistukselliset, sosialismin vastaiset vaistot. Sitä auttaa vielä se, että maan perivät ta-

lonpojan lapset ei omistuksen vaan yleisen kansalaisoikeuden perusteella.

Sitä paitsi tämä yksityisen pikku talonpoikaistalouden kehittyminen ja lujuuttuminen ei meillä tapahdu kapitalistisen järjestelmän vallitessa. Vaan täällä vallitsee kapitalismista kommunismiin siirtymisen muoto, jossa ratkaisevaa osaa näyttelée valtion suurtalous. Olot ovat jo vieneet talonpoikaiston hyvää kyytiä yhdistymisen tielle, ja lisäsyksäyksen sille ehdottomasti antaa teollisuuden edistys ja maaseudun sähköistämisen.

Kaikesta edellä sanotusta siis selvää, minkä verran herroilla sosialide-

mokraateilla on syytä iloita "kapitalismin palautumisesta" neuvostovallassa. Sosialistista taloutta rakennetaan meillä päivästä toiseen proletariaatin diktatuurin valtaavan käden ohjauksella, vieläpä valjastetaan yksityispääoma ja kapitalismikin sen eteen, sikäli kuin se nimittäin voi asiaamme palvella ja maan tuotantovoimia kohottaa.

Kauan vie aikaa päästä päämäärään, kun täytyy rakentaa maan omilla hitaasti kertyvillä pääomilla. Mutta jo saavutetut hyvät tulokset kannustavat eteenpäin, kunnes viimein lännempänäkin työväki nousee.

L. L e t o n m ä k i.

Neuvostoliiton kansainvälinen asema vuoden vaihteessa.

Kirj. K a r l R a d e k.

KULUNUT vuosi oli suurten ja kodottamattomien muutosten vuosi kansainvälisessä politiikassa. Se on niin täynnä ristiriitaisuuksia, että jokainen yritys määritellä sitä jonkun määrätyn kaavan mukaisesti, epäonnistuu. Sellainen yritys helposti johtaisi siihen, että kuvaus ei vastaisi todellista tilannetta maailman eri osissa eikä myös kapitalistisen lännen eri maissa.

On kuitenkin mahdollista näiden tapausten kirjavasta sarjasta löytää joku yhteinen piirre, tai oikeammin **jotakin yhteisiä peruspiirteitä.**

Kuluneen vuoden aikana tapahtuneet muutokset kansainvälisessä tilanteessa, — keväällä laajalti ilmoitettu "passifismin ja demokratian" aikakauden muka valtaan pääsy, ja yhtenäisen imperialistisen rintaman sekä uusien asevarustusten puuhailu vuoden loppupuolella — tietysti heijastavat Neuvostoliitonkin kansainvälisessä asemassa vuoden kuluessa. Keväällä satoi kapitalistivaltioitten taivaalta tuhka tiheään Neuvostovallan "tunnustamisia". Näit-

ten tapausten huippukohtana oli englantilais-venäläinen sopimus elokuussa. Kohta sen jälkeen seurasi yhtä runsas sade vihamielisiä esiintymisiä eri valtioitten taholta Neuvosto-Venäjää kohtaan.

Englantilais-venäläisen sopimuksen rikkominen Englannin konservatiivisen hallituksen toimesta, ja tämän hallituksen alote yhtenäisen rintaman luomiseksi Neuvosto-Venäjää vastaan, — eiitoten yritykset rautaisen renkaan luomiseksi länsirajallemme, — kaikki nämä ovat tosiasioita, jotka vaativat meiltä kylnäveristä arvioimista, valpautta ja vastatoimenpiteitä.

Yrittäessämme määritellä niiden taloudellisten muutosten luonnetta, joihin perustuu tällainen kuumeentapainen vaihtelu politiikassa, olisi sanottava seuraavaa:

Amerikan ja Englannin käsiin jäi sodan päätyttyä suunnattomasti laajennettu tuotantokoneisto. Viime vuosina ei ole voitu tätä koneistoa täydellisesti käyttää. Viimevuotinen kato nosti ame-

rikalaisen leivän hintaa, ja teki mahdolliseksi amerikalaisille panna tuotantokoneistonsa nopeampaan käyntiin. Pääoman kasaantuminen Amerikassa ei ole lakannut sodan jälkeisenäkään aikana; pääoman kasaantuminen Englannissa myöskin tapahtuu, joskin pienemmässä mittakaavassa, verrattuna aikaan ennen maailmansotaa.

Rahan arvon alenemisen kausi oli Saksalle aikaa, jolloin tämän maan teollisuus saattoi uudestaan varustaa itsensä — laajojen työläisjoukkojen ja porvariston kustannuksella.

Kansainvälinen kriisi johtuu, ei niinkään paljon keski-euroopalaisten ja itäisten markkinoiden ostokyvyn vähenemisestä, kuin siitä, että kehittyneimmät kapitalistiset valtiot ovat viime aikoina jälleen laajentaneet tuotantokoneistoaan. Täten maailman kapitalismin tärkeimpänä huolena tällä kertaa on kysymys tavaramarkkinoitten laajentamisesta.

Tämä kysymys on viime vuonna kärjistynyt vielä eräitten erikoisten syitten takia. Ensiksi, vallankumouksen hyökkäälto, voimatta pyyhkäistä pois kapitalismin varustuksia Saksasta, oli pakotettu perääntymään. Kapitalistit, joiden tärkeimpänä huolena ensin oli välitön puolustustaistelu vallankumouksen vaaraa vastaan, ovat nyt kaikella tarmolla pakotetut kiinnittämään huomionsa uusien markkinoitten vallottamiseksi, ja sen kautta taloudellisen asemansa lujittamiseksi, saadakseen lujan perusteen vallankumouksen tulevien hyökkäysten torjumiseksi. Toisena tärkeänä kysymyksenä, joka kärjistyttää tavaramarkkina-kysymystä, on se seikka, että Keski-Europan kapitalistisessa vyöhykkeessä on jossain määrin voitu voittaa rahajärjestelmässä tapahtunut sekasorto. Suomesta alkaen aina Itävallaan asti me näemme jonkinlaista raha-arvon varmentumista. Saksalle, jonka tukena on sen suunnaton teollisuus, oli viime vuosi toistaiseksi onnis-

tuneitten raha-järjestelmän varmentamis-yritysten vuosi. Saksa alkaa jälleen palata maailman markkinoille mahtavana kilpailijana. Se vielä kärsii suurta liikepääoman puutetta, mutta sillä jo on uudistettu peruspääoma ja uudistettu rahavainio-järjestelmä. Alhainen diskonttikorko Amerikan rahamarkkinoilla tekee Saksalle mahdolliseksi vetää puoleensa jonkun verran ulkomaalaista pääomaa.

Saksa voi näin ollen esiintyä maailman markkinoilla Englannin ja Yhdysvaltojen kilpailijana. Tämä seikka vielä enemmän tekee välttämättömäksi laajentaa maailman markkinoitten alaa ottamalla niihin Neuvostoliittokin, ja parantaa valtiollisia edellytyksiä kapitalististen suhteitten kehittymiselle siirtomaissa ja siirtomaan asemassa olevissa maailman osissa, eritoten Kiinassa.

Tämän, itse taloudellisen kehityksen asettaman tehtävän ratkaiseminen vaatii porvarillisilta hallituksilta erikoisia toimenpiteitä päästäkseen siitä poliittisesta kaaoksesta, joka on vallinnut niiden keskuudessa sodan jälkeen. Ne hyvin ymmärtävät, että yksi Lokakuun vallankumouksen edellytyksiä oli maailmansota, joka jakoi imperialistisen maailman kahteen sotivaan leiriin. Ne ymmärtävät mainiosti, että yhtenä meidän voimamme edellytyksenä on kapitalististen valtojen keskinäinen kilpailu, jota ne eivät ole voineet välttää. Ajatus siitä, että voitaisiin järjestää porvarivaltiot kansainväliseksi trustiksi, joka rauhallisesti jakaisi keskenään kaikilla teollisuuden aloilla taloudellisen vaikutuksen piirit ja sopusuhteisesti järjestäisi kapitalistista pausumusta, — tällainen ajatus on puhtaasti tietoperäinen, mutta ei asiallinen. Kapitalistisen kehityksen epätasaisuus, jonka Lenin toi esille perusväitteensä Kautskyn "yli-imperialismin" teoriaa vastaan väitellessään, ilmenee siinä, että, ensiksikin, kapitalististen voitto-

jen jaossa ei ole muuta keinoa kuin taistelu ja, toiseksi, siinä, että lakkaamaton tekniikan edistys tekee joillekin kapitalistisille ryhmille edullisemmaksi noudattaa omaa itsenäistä politiikkaansa kuin toimia yhdessä toisten kanssa.

Eittämättömästi voi sanoa, että nämä Leninin väitteet ovat säilyttäneet arvonsa nykyisessäkin maailman tilanteessa. **Kansainvälisen kapitalismin yhteisrintama on mahdoton pitemmäksi ajaksi.**

Kuitenkaan ei pysyväisen kaikki-yhdistävän kapitalistisen järjestön mahdollisuus maailman tuotannon alalla merkitse sitä, **että olisi mahdotonta väliaikaisesti yhdistää johtavia kapitalistisia valtioita vallottaakseen edellytyksiä tulevalle kilpailulle laajennetuilla maailman markkinoilla.**

Kuluneen vuoden aikana on ollut useita tekijöitä, jotka ovat helpottaneet tällaisen väliaikaisen yhteisrintaman luomista. Saksalainen kapitalismi kärsi musertavan tappion Rührissa, ja samalla kertaa sai voiton kotimaisella luokkataistelurintamalla. Samalla kertaa Ranska, rahallisen heikkoutensa takia, ei voinut riittävässä määrässä käyttää hyväkseen ruhrilaista voittoa. Nämä seikat pakottivat nuo molemmat Europan mannermaan suurvallat kääntymään avunpyynnöllä englantilais-amerikalaisen kapitalistien puoleen. Englantilais-amerikalaiset suhteet vuorostaan ovat muodostuneet sellaisiksi, että englantilainen imperialismi, joka kärsii sekasorrosta siirtomaissaan ja syvästä yhteiskunnallisesta kriisistä itse Suur-Britanniassa, on pakotettu tätä nykyä välttämään suhteittensa kärjistymistä mahtavan amerikalaisen kilpailijansa kanssa. Täten on syntynyt englantilais-amerikalainen yhteistoiminta Euroopassa, Europan mannermaan talouden kontrolloeraamiseksi.

Kaikissa idän maissa Englanti, riippumatta Amerikasta, taistelee raaka-aine-

lähteitten vallottamiseksi. Mutta samaa kertaa on asema kaukaisessa idässä sellainen, että Englanti on pakotettu alistumaan Yhdysvaltojen alle ja käsikädessä viimeksimainitun kanssa loimimaan Kiinassa. Yhdysvallat tykittivät tätä politiikkaa Englannille jo Washingtonin konferenssin aikana, mutta se sai määrätyn varman muodon vasta sen jälkeen, kun Japanin asema heikentyi maanjäristysten takia. Joskin ennen tätä maanjäristystä huomattavat piirit Englannissa tahtoivat jättää itselleen mahdollisuuden tarpeen vaatiessa astua japanilaisen ratsun selkään, niin nyt Japani näyttää heistä liian heikolta jotta siihen voisi turvautua. Nyt tuota heikkoa veljeä tupataan pois hänen ennestään saavuttamiltaan asemilta; tämän tehtävän suorittavat Kiinassa Englannin ja Amerikan edustajat.

Tämä politiikka on kylläkin toistaiseksi kärsinyt haaksirikon, mutta olisi iapsellišta luulla, että imperialistit sen siihen lopettaisivat. — liian suuria ovat siihen nähden ne päämäärät, joihin he Kiinassa pyrkivät. Huolimatta lakkaamattomasta kansalais sodasta, kasvaa Kiinan markkinoitten tilavuus vuosi vuodelta. Englantilais-amerikalainen pääoma ymmärtää hyvin ne edut, mitä Kiinassa olisi saatavissa, jos saisi tämän maan lujaan otteeseen ja saisi juurrutetuksi lujan kapitalistisen järjestelmän.

Yritykset Japanin täydellisestä eristämisestä vaativat Ranskankin ottamista Englannin ja Amerikan rintamaan, sillä vaikka Ranska ei pystykään kaukaisessa idässä harjottamaan omintakeista politiikkaa, niin se voi kyllä suurella määrällä tehdä siellä kiusaa Englannille ja Amerikalle. Englantia pakottaa yhteistoimintaan Ranskan kanssa sekin seikka, että englantilaista imperialismia läheisessä idässä (Vähässä-Aasiassa, Palestiinassa, Mesopotamiassa, Arabiassa, Persiassa, Afganistanissa) uhkaa vaara muhamet-

tilaista maailmaa tärisyttävistä vallankumousliikkeistä, joiden keskellä Ranska voisi juonillaan tehdä suurta haittaa Englannille. Täytyy vakuuttaa itseään sellaisia juonia vastaan ottamalla Ranska mukaan saaliin jakoon.

*

Samat syyt, joihin perustuu johtavien kapitalististen valtioiden väliaikainen yhteistoiminta, ovat aiheuttaneet viimeaikoina tapahtuneen niitten suhteitten kärjistymisen Neuvosto-Venäjäin. Kapitalistisen maailman johtavana suurvaltiona tätä nykyä on Yhdysvallat. Yhdysvalloilla nykyään ei ole mitään etua neuvostoliiton taloudellisen elämän vaurastumisesta, sillä sellainen vaurastuminen ensi tilassa merkitsisi venäläisen viljan viennin lisääntymistä ja sen kautta maatalouspulan kärjistymistä Yhdysvalloissa. Tietysti Yhdysvallat, ollen yhteistoiminnassa Englannin kanssa, ja yrittäen vetää vana- veteensä Ranskankin, ovat pakotetut jossain määrin ottamaan huomioon viimeainittujen maitten tarpeet Venäjän raaka-aine- ja vientimarkkinoitten käyttämisessä. Sen vuoksi Yhdysvallat, ottaen lukuun sen, että nämä valtiot ovat tunnustaneet Neuvosto-Venäjän, yrittävät sovitella politiikkaansa Venäjään nähden englantilaisen ja ranskalaisen politiikan kanssa siinä merkityksessä, että nämä valtiot käyttäisivät tunnustamistaan puristimeina Neuvosto-Venäjää vastaan Yhdysvaltojen haluamien päämäärien saavuttamiseksi.

Tällaisena tarkoituksiperänä olisi Venäjän markkinoitten avaaminen kapitalisteille ehdoilla, jotka tekisivät ulkomaan pääomalle mahdolliseksi neuvostotalouden valtaamisen. Yhdysvallat pelkäävät englantilaisen pääoman itsenäisiä sopimuksia neuvostoliiton kanssa. Tällaiset sopimukset voisivat luonnorikkaalla Venäjällä liaksi kohottaa englantilaisten itsenäisyyttä raaka-aineitten hankinnassa. Englanti vuoros-

taan pelkää Ranskan itsenäisiä sopimuksia neuvostoliiton kanssa, jotka voisivat johtaa ranskalais-neuvostolaisten esiintymisten yhtäläistytymiseen läheisessä idässä. Sen vuoksi Englanti, toistaiseksi uhraten politiikkansa alttarille pyrkimyksensä venäläisen öljyn, viljan y.m. ostamiseen, yrittää estää ranskalais-venäläisiä neuvotteluja, vetämällä etualalle kysymyksen tsaarivallan veloista ja korvauksista.

Kohdatessaan Herriotin vaati mister Chamberlain Ranskan pääministeriltä molempien valtojen politiikan yhtäläistytymistä neuvostoliittoon nähden. Tällainen sopimus on heille tarpeen ollakseen esteenä kummankaan itsenäisiä neuvotteluja vastaan Neuvosto-Venäjän kanssa. Syntyi silloin kysymys: millaiset päämäärät asettavat itselleen Englanti ja Amerika siinä tapauksessa, että syntyisi niiden yhteisiä neuvotteluja Neuvosto-Venäjän kanssa.

Tässäpä alkaakin yhteisrintaman muodostamisen vaikeus Neuvosto-Venäjää vastaan.

Jos liittolaiset vetävät etualalle velkojen maksamisen, niin tämä vaatimus merkitsee yhtä Englannille ja Ranskalle ja vallan toista Amerikalle. Tämän vaatimuksen tyydyttäminen edes jossain määrässä olisi edullinen Englannille ja Ranskalle, sillä ensiksikin niillä on huomattavan suuria rahallisia vaatimuksia neuvostoliittoon nähden ja toiseksi pääedellytyksenä heidän vaatimuksensa tyydyttämiselle olisi Venäjän viljan ja raaka-aineitten viennin suuri lisääntyminen. Amerika sen sijaan on sangen vähäisessä määrässä velkojana Venäjää kohtaan, eikä se ainakaan 10 vuoden aikana tule tuntemaan mitään tarvetta Venäjän viennin lisääntymiseen nähden. Nämä vaikeudet tulevat ilmenemään vasta tulevaisuudessa, jos todellakin syntyisi yleisiä neuvotteluja neuvostoliiton ja kapitalistisen maailman välillä.

Kaikkialla maailmassa me näemme yrityksiä mobilisoida kaikki vihollisvoimat neuvostoliittoa vastaan. Tämä mobilisointi vielä toistaiseksi tapahtuu sillä nimellä, että muka puolustaudutaan Kominternin vallankaappausyrityksiä vastaan. Luodaan kokonaisia oppeja, joitten pitäisi selittää, minkä takia juuri nyt on tämä vaara suuri. Laulaahan koko maailman porvarilehdistö ylistyslauluja kapitalismin oletetulle varmentumiselle. Ja yhtäkkiä tätä muka voimistuvaa kapitalismia uhkaavat suuret vaarat nuorten kommunistipuolueitten ja Kominternin taholta.

Tämän ristiriitaisuuden selvittämiseksi kapitalistilehdet tuovat esille kaksi teoriaa. Toiset väittävät että Komintern kuumeentapaisesti yrittää käyttää viimeisiä hetkiä ennen kapitalismin lopullista varmentumista sen kukistamiseksi. Tämä on se "Kominternin epätoivopolitiikan" teoria. Toiset sanovat, että voimistunut Neuvosto-Venäjä ryhtyy kokoamaan siipiensä alle kaikki entisen tsaarivaltakunnan alueet ja tätä tarkotusta varten käyttää Kominternin kylttiä.

Tarpeetonta on meidän polemiseerata tätä sekamelskaa vastaan. Tärkeämpää on katsoa, mikä näitten huutojen takana todellisuudessa piilee.

Niiden takana piilee se tosiasia, että todellakin on olemassa Europan tilanteessa eräitä kapitalismia vakavasti uhkaavia vaaroja. Toiselta puolen ne ovat nuo meidän läntiset naapurit, — nuoret valtakunnat, joissa on vielä varmistumaton kapitalistinen järjestelmä ja Balkanin maat, joissa maatalous- ja kansallisuuskysymys nykyään esiintyy erittäin kireässä muodossa. Ja toiseksi idän maat, jotka ovat mitä syvällisimmän yhteiskunnallisen kuohunnan tilassa. Kaikesta huudosta huolimatta, että kapitalismi muka vakiintuu, tietävät kapitalistiset valtiot mainion hyvin, että mainituissa maissa on tavattoman suuria kumousten ja suurten vallanku-

mousten edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Johtavat kapitalistiset valtiot asettavat sen vuoksi tehtäväkseen voimistaa näissä nuorissa kapitalistisissa maissa porvariston vastustuskykyä vallankumousvaaraa vastaan. Sillä asiahan on niin, että jos todellakin jouduttaisiin uuteen otteluun kapitalistisen maailman ja neuvostoliiton välillä, niin nämä uudestisyntyneet kapitalistivaltiothan saisivat taas esittää piikkilanka-aitauksen osaa. Mitä taas tulee itämaihin, niin täytyyhän kapitalistien yrittää välttää se, että ne joutuisivat esittämään Venäjän vallankumouksen reservin osaa.

*

Mutta voiko todellakin vakavasti otaksua, että Yhdysvallat ja Englanti jo nyt todenperäisesti valmistuvat sotaan neuvostoliittoa vastaan. Me emme usko sitä, — meidän mielestämme koko tässä huudossa olemme me tekemisissä järjestetyn huijauksen kanssa, jonka tarkoituksena on pelottaa Neuvosto-Venäjää ja pakottaa se kauvasmeneviin myönnytyksiin taloudellisella alalla.

Kuitenkin on otettava huomioon, että kun valmisteltiin v. 1914 alkanutta imperialistista sotaa, niin kapitalististen valtioitten johtajat eivät myöskään monta vuotta edeltäkään päättäneet, että sota tulee ja milloin se tulee. Monet niistä käyttivät asevarustelua ja yleisen mielipiteen mobilisointia vastustajansa pelottamiseksi, pakottaakseen hänet hyväksymään sille epäedullisen sopimuksen. Mutta juttu loppuikin imperialistiseen teurastukseen. Kapitalistiset valtiot, jotka yrittävät muodostaa yhteisrintamaa siirtomaakansoja ja neuvostoliittoa vastaan, **eivät nytkään ajattele loppuun asti** politiikkansa seurauksia. Sillä laajojen työtekevien joukkojen ja pikkuporvariston mielentila ei tee heille mahdolliseksi konkreettisesti muodossa itselleenkaan asettaa kysymystä itse sodasta.

Mutta tosiasioilla on oma logiikkansa. Asioiden kehitys tapahtuu omalla painollaan. Olisi mitä suurinta kevytmielisyyttä olla ymmärtämättä, että neuvostoliitto astuu mitä vakavimpien kansainvälisten vaarojen vyöhykkeeseen. Kapitalistiset valtiot ovat tunnustaneet meidän olemassaolomme tosiasian. Työväenvalloituksen olemassaolo on sinänsä valtava vaara kapitalismille. He tulevat lähitulevana aikana yrittämään tehdä vaarattomaksi tämän uhan puristuskeinoilla joilla pakottaisivat meiltä sopimuksia, mikä vahvistaisi kapitalismin asemia. Jos tämä ei heille onnistu, niin ne rupeavat valmistamaan rynnäkköä neuvostoliittoa vastaan.

Mitä voitonedellytyksiä on vastustajillamme ja mitä meillä? Vastustajiemme päävalttina on heidän aineellinen rikkautensa ja heidän pyrkimyksensä markkinoitten laajentamiseksi, joka edelläkuvatuulla tavalla juottaa yhteen kapitalistisen maailman. Meidän tärkeimpänä valttinamme on omien voimiemme lisäksi kieltämättömästi kasvava vallankumouksellinen kiehunna idässä, useitten kommunistipuolueitten

vahvistuminen, vasemmistolaispyrkimysten kasvu Englannin työväenliikkeessä ja perusrivistöiden maailmanporvariston keskuudessa, jotka tulevat paljastumaan ensimmäisten vastoinkäymisten sattuessa heidän sotaretkellään meitä vastaan. Puristus näitten taholta on meidän kestettävä kylmäverisesti. Tietysti täytyy talonpoikaisen Venäjän työläisille puhua meitä uhkaavista vaaroista. Täytyy lujittaa työläisten ja talonpoikain liittoa, täytyy uudestaan kiinnittää erikoinen huomio Punaiseen Armeijaan ja taloudellisissa suunnitelmissa ottaa huomioon Punaisen Armeijan tarpeet enempi kuin viime aikoina on tehty. Kaikki muut asiat kuuluvat neuvosto-diplomatian ja kansainvälisen työväenliikkeen suoritettavaksi. Mitä selvemmin vastustajamme näkee että rynnäköllä hän meiltä ei mitään saa, mitä yhtenäisempi on neuvostoliitto ja ensi tilassa meidän puolueemme, sitä pikemmin kapitalistiset valtat tulevat tekemään meidän kanssamme sellaisia sopimuksia, jotka ollen edullisia heille itselleen, eivät loukkaa neuvostoliiton perusteita.

Kapitalistien ja tilanherrain käsissä oli yhä kansainväliset yhteydet, heillä oli kansainväliset kannattajat, verrattomasti meitä mahtavimmat. Salaliittojen historiasta tiedätte, kuinka ne toimivat. Tiedätte että niihin voi vastata vain pakkotoimilla, armottomilla, nopeilla, välittömällä, työväen ja talonpoikain kannatusta nauttivilla. Tämä on Erikoiskomiteaimme ansio. — Herrat, venäläiset ja ulkolaiset, me tiedämme että tämä laitos ei miellytä teitä. Tosiaan! Se osasi tehdä tyhjäksi teidän juonenne silloin kun te meitä ku-

ristitte, kun te joka puolelta karkasitte kimppuumme, kun te järjestitte salaliittoa maassa ettekä kavahtaneet mitään keinoa tuhotaksenne meidän rauhallisen työme. Me saatoimme vastata vain laitoksella, joka tunsu salaliittolaisten jokaisen askeleen ja osasi, jarrittelematta, rangaista heti. Ilman sellaista laitosta ei työtätekevään valta voi tulla toimeen riistäjien mailmassa, joilla ei ole halua tuoda työväelle ja talonpojille tarjottimella tilanherrallisia ja kapitalistisia oikeuksiaan.

Lenin (1922).

Vallankumouksen alku Venäjällä

Lenin tammikuun tapahtumista 1905

OTSIKOLLA "Vallankumouksen alku Venäjällä" julkaisi Lenin "Vperjod"-lehdessä N:o 4 tammik. 31 p:nä 1905 seuraavan artikkelin:

Suurenmoiset historialliset tapahtumat ovat käynnissä Venäjällä. Proletariaatti on noussut tsarismia vastaan. Hallitus on vienyt proletariaatin kapiinaan. Nyt tuskin ovat mahdollisia epäilyt siitä, että hallitus tahallaan antoi lakkoliikkeen verrattain esteettömästi kehittyä ja laajan mielenosoituksen alkaa haluten johtaa asiat aseellisen voiman käyttöön saakka. Ja se johti siihen! Tuhansittain surmattuja ja haavoitettuja — sellaiset olivat verisunnuntain, tammikuun 22 päivän v. 1905, tulokset Pietarissa. Sotaväki voitti aseettomat työmiehet, heidän vaimonsa ja lapsensa. Sotaväki kukisti vihollisensa, ammuskeli maassa viruvia työläisiä. "Me annoimme heille hyvän opetuksen!" puhelevat nyt kuvaamattomalla kynnillisyydellä tsarin rengit ja heidän eurolalaiset apurinsa vanhoillisen porvariston keskuudessa.

Niinpä niin, opetus oli suurenmoisen! Venäjän proletariaatti ei unohda tätä opetusta. Kaikkein valmistumattomimmat, kaikkein takapajuisimmat työväenluokan kerrokset, jotka lapsellisesti uskoivat tsaariin ja palavasti halusivat rauhallisina jättää "itselleen keisarille" kärsivän kansan pyynnöt — kaikki he saivat opetuksen tsaarin tai tsaarin sedän, suuriruhtinas Vladimirin johtamalta sotavoimalta.

Työväenluokka sai kansalaissodan suuren opetuksen: proletariaatin vallankumouksellinen kasvatus harppasi yhtenä päivänä eteenpäin pitemmän askeleen kuin se olisi voinut harpata kuukausissa ja vuosissa harmaan, arkipäiväisen yksitoikkoisen elämän aikana. Pietarin sankarillisen proletariaatin

tunnuslause: "kuolema tai vapaus!" kiirii nyt kaikkina kautta koko Venäjän. Tapaukset kehittyvät ihmeteltävän nopeasti. Yleislakko Pietarissa kasvaa. Koko teollinen, yhteiskunnallinen ja poliittinen elämä on herpaantunut. Maanantaina, tammikuun 23 p:nä työläisten yhteentörmäykset sotaväen kanssa käyvät kiivaimmiksi vaikka veri virtaa monen monissa pääkaupungin osissa, hallitus valheellisesti tiedottaa päinvastaista. Kolppinin työväki nousee. Proletariaatti asestautuu ja asettaa kansaa. Työläiset ovat, niin kerrotaan, vallanneet Siestarjoen asevaraston. Työläiset varustavat itselleen revolvereja, takovat aseita työkaluistaan, hankkivat pommeja epätoivon vimmalta taistellakseen vapauden puolesta. Yleislakko valtaa maaseudun. Moskovassa on jo kymmentuhatta työläistä jättänyt työnsä. Huomenna (torstaina, tammikuun 26 p:nä) on yleislakko määrätty alkavaksi Moskovassa. Riissa on syttynyt kapina. Lodsin työläiset ovat mielenosoituksilla, Varsovassa valmistetaan kapinaan, proletariaatin mielenosoituksia Helsingissä, Bakussa, Odesassa, Kievissä, Harjkovissa, Kovnossa ja Vlnassa. Työväen mieliala kiihtyy ja lakkoliike laajenee. Sevastopolissa palavat meriministeriön varastot ja arsenaali, sotaväki kieltäytyy ampumasta kapinaan nousseita merisotilaita. Lakkoja Räävelissä ja Saratovissa. Työväen ja nostoväen aseellinen yhteentörmäys sotaväen kanssa Radomissa.

Vallankumous laajenee. Hallitus alkaa jo horjua. Verisestä sortopolitiikasta se yrittää siirtyä taloudellisiin myönnetyksiin ja selviytyä pulasta lahjomalla tai lupaamalla yhdeksän tunnin työpäivän. Mutta veripäivän opetus ei voi mennä lahjaksi. Kapinaan

nousseiden Pietarin työläisten vaatimuksen — heti kutsuttava koolle perustava kokous yleisen, välittömän, yhtäläisen ja salaisen äänioikeuden perusteella — täytyy muuttua kaikkien lakontehneiden työläisten vaatimukseksi. Hallituksen pikainen kukistuminen — siinä tunnuslause, jolla tsaariin vielä luottavat työläiset vastasivat tammi-kuun 22 päivän teurastukseen, vastasivat johtajansa, pappismies Georgij Gaponin sanoilla: "Meillä ei ole enää tsaaria. Verivirta eroittaa tsaarin kansasta. Eläköön taistelu vapauden puolesta!"

Eläköön vallankumouksellinen proletariaatti! — sanomme me. Yleislakko nostaa ja mobilisoi yhä laajemmat työväenluokan ja kaupunkiköyhälistön joukot. Kansan aseistaminen tulee yhdeksi vallankumouksellisen hetken tehtäväksi.

Vain aseistettu kansa voi olla kansan vapauden todellisena turvana. Ja mitä nopeammin onnistuu proletariaatin aseistaminen, mitä kauemmin se pysyy lakkolaisvallankumouksellisella sotakannalla, sitä nopeammin herää sotaväki, sitä enemmän on sotilaiden keskuudessa löytyvä ihmisiä, jotka lopultakin ymmärtävät mitä tekevät ne, jotka asettuvat kansan puolelle julmureita vastaan, tyrannia vastaan, aseettomien työmiesten ja heidän vaimojensa ja lastensa murhaajia vastaan. Päätyköön nykyinen kapina itse Pietarissa tavalla tai toisella, joka tapauksessa tulee se ehdottomasti ja eittämättä olemaan ensimmäinen askel vieläkin laajempaa, tietoisempaa, valmistetumpaa kapinaa kohden. Hallitus onnistuu kenties lykkäämään tilinteon hetkeä, mutta lykkääminen tekee vain suuremmoisemmaksi vallankumouksellisen rynnistyksen seuraavan askeleen. Lykkäystä käyttää hyväkseen vain sosialidemokratia, lujittaakseen järjestyneiden taistelijain rivejä ja levittääkseen

tietoja Pietarin työväen aloitteesta. Proletariaatti tulee liittymään taisteiluun, jättäen tehtaat, valmisteen itselleen aseistusta. Kaupunkiköyhälistön keskuudessa, miljoonien talonpoikien keskuudessa tulevat yhä laajemmalle leviämään vapaustaistelun tunnuslauseet. Vallankumoukskomiteoita perustetaan jokaiseen tehtaaseen, jokaiseen kaupunkipiiriin, jokaiseen huomattavaan maakylään. Kapinaan nousut kansa alkaa tuhota kaikkia ja kaikenlaisia tsaarin itsevallan hallituslaitoksia, julistamalla Perustavan kokouksen pikaista kokoonkutsumista.

Työväen ja yleensä kaikkien kansalaisten pikainen aseistaminen, vallankumouksellisten voimien valmistaminen ja järjestäminen viranomaisten ja hallinnollisten laitosten tuhoamiseksi — siinä käytännöllinen pohja, jolla kaikki ja kaikenlaiset vallankumoukselliset voivat ja jolla niiden täytyy yhteenliittyä, yhteistä iskuja antamaan. Proletariaatin on aina kuljettava itsenäistä tietä heikentämättä yhteyttään sosialidemokraattisen puolueen kanssa, muistaen lopulliset päämäärät: koko ihmiskunnan vapauttaminen kaikesta sorrosta. Mutta tämä sosialidemokraattisen proletaarisen puolueen itsenäisyys ei koskaan saa meitä unohtamaan yhteisen vallankumouksellisen rynnistyksen tärkeyttä todellisen vallankumouksen hetkellä. Me, sosialidemokraatit, voimme ja meidän pitää kulkea riippumattomina porvarillisen demokratian vallankumouksellisista, suojaamalla proletariaatin luokka-itseäisyyden, mutta meidän pitää kulkea käsi kädessä kapinan aikana, välittömiä iskuja tsaarille annettaessa, sotaväkeä takaisin lyödessä hyökättäessä koko Venäjän kansan kirotun vihollisen linnoituksia vastaan.

Venäjän proletariaattiin katsoo nyt kuumeisen kärsimättömänä koko maailman proletariaatti. Tsaarinvallan ku-

kistaminen Venäjällä, minkä työväenluokkamme niin sankarillisesti on alkanut, on tuleva käännekohtaksi kaikkien maiden historiassa, kaikkien kansakuntien kaikkien työläisten asian helpoitukseksi kaikissa valtioissa, maapallon kaikilla kulmilla. Ja muistakoon jokainen sosialidemokraatti, jokainen tietoinen työläinen, mitkä suurenmoiset koko kansan taistelun tehtävät ovat hänen

hartioillaan. Älköön unohtako, että hän edustaa myöskin koko talonpoikaiston, työtätekevien ja riistettyjen koko massan, koko kansan tarpeita ja pyrkimyksiä yhteiskunnallista vihollista vastaan. Kaikkien nähtävänä on nyt Pietarin proletaari-sankarien esimerkki.

Eläköön vallankumous!

Eläköön kapinaan noussut proletaari!

Verisunnuntain muisto

Venäjän taloudellinen kehitys

KÄSITTÄÄKSEMME vuoden 1905 ensimmäisen Venäjän vallankumouksen koko merkityksen, ei riitä, että rajoitumme tammikuun 22 päivän tapahtumiin. On välttämätöntä tuntea Venäjän taloudellinen tilanne ennen sitä päivää ja pääasiassa saada selville työväenluokan osuus, joka tammikuun 22 päivänä (v.l. 9 p.) kirjoitti ensimmäisen merkittävän sivun, ei vain Venäjän vaan samalla myöskin koko maailman luokkataistelun historiaan, s.o. ensimmäisen luvun Lokakuun historiaan, maailman vallankumouksen historiaan.

19:nnen vuosisadan ensi puoliskon maaorja-Venäjä on tunnettu tuotannon takapajuisuudesta maatalouden alalla ja suurtuotannon puutteesta. Tavattomat menot armeijan, hovin ja hovibyrokraatian ylläpitoon nielivät kaikki tulot, mitä hallitus sai ryöstämällä maaorja-talonpoikia, kauppiaita ja vieläpä luostareita. Tämä rosvomainen isännöiminen vei siihen, että Venäjän väestömäärä ei lisääntynyt, vaan väheni, ja että pääoma valtiiovallan jatkuvan ryöstöpolitiikan vuoksi kehittyi verrattain hitaasti.

19:nnen vuosisadan lopun ja 20:nnen vuosisadan alun eli Venäjä todellisuudessa lainojen varassa. Velat Euroopalle nousivat v. 1908 yhdeksään miljardiin ruplaan kullassa. Armeijan

menot ja lainojen korot käsittivät Venäjän budjetissa v. 1908 kaikkiaan 1,018,000,000 kultaruplaa eli 40,5 % koko budjetista.

Ruotsalaiset, jotka saattoivat tsaari Pietarin rakentamaan laivaston ja otta-
maan käytäntöön uudet armeijan järjestämismuodot, asettivat Venäjän ratkaistavaksi: joko joutua riippuvaisuusasemaan ulkomaitten markkinoista armeijan varustamisessa tai luoda oma sotateollisuus. Kysymys ratkaistiin oman teollisuuden luomisen hyväksi ja Venäjällä laskettiin Pietarin kuoleman jälkeen olevan 233 suurteollisuuslaitosta: kaivoksia, asetehaita ja etupäässä kutomotehtaita. Ennen Pietaria ei ollut ainuttakaan.

On huomautettava, että venäläisen valtio- ja yksityisen pääoman osuus oli tällä alalla hyvin pieni. Pääosan teollisuuden juurruttamisessa Venäjälle suoritti ulkomainen pääoma. Saksalainen Kopp siirsi 19:nnen vuosisadan loppuun mennessä Venäjälle 122 täydellistä kutomotehdasta. Kutomotyöläisten keskuudessa syntyiikin tämän johdosta seuraava sananparsi: "Missä kirkko — siellä pappi, missä tehdas — siellä Koppi". Kutomoteollisuus kehittyi Venäjällä jo maaorjuuden aikana ja pääsi Venäjä sillä alalla viidennelle sijalle maailman mittakaavassa. Mutta Pieta-

rin aikana ja paljon hänen jälkeensäkin puuttui melkein tyyten rautateollisuutta.

Talonpoikien vapauttaminen — eli paremmin sanoen n.k. vapautuminen — alkaa uuden vaiheen Venäjän teollisuuden kehityksessä. Rautateitten rakentaminen, joka oli alkanut v. 1851, käsittää v. 1894 jo 23,000 virstaa linjaa. V. 1905 nousi rautateillä työskentelevien lukumäärä 667,000 henkeen.

Ulkomaisen pääoman lisääntyvä maahan tulo vie tehdasteollisuutta eteenpäin seitsenpeninkulmaisilla askeleilla. V. 1881—1900 syntyi Venäjällä 61 % sen suurteollisuuslaitoksista. Metallin valmistus, joka v. 1866 oli 12 milj. puuta, nousee v. 1896, siis 30 vuodessa, 98 milj. puutaan ja v. 1904 jo 180 milj. Naftatuotanto, joka oli v. 1870 vain 21,5 milj., kohoa v. 1896 420 milj. puutaan.

Tehdasteollisuuden nopeata kehitystä tarkastellessa on välttämätöntä kiinnittää huomiota sen rakenteen erikoisuuteen. Samaan aikaan kun Saksassa vuoden 1895 tilastojen mukaan oli 296 ja Belgiassa v. 1896 tilastojen mukaan 184 tehdaslaitosta, joissa yli tuhannen henkeä, oli niitä Venäjällä v. 1902 jo 453. Näissä 453 tehdaslaitoksessa työskenteli v. 1902 kaikkiaan 1,097 tuhatta työläistä Venäjän silloisen työläisluvun noustessa 2,563 tuhanteen henkeen. (Numerot L. Trotskin kirjasta "Vuosi 1905").

Työväenluokan asema.

Yhtä omaperäistä kuin oli teollisuuden kehitys Venäjällä, oli myöskin Venäjän työväenluokan muodostuminen. Teollisuus alkoi järjestyä jo maaorjuusaikana ja ensimmäiset työläiset olivat tämän vuoksi orjatyöläisiä. Niiden työpalkka lähenteli vapaatyöläisten palkkaa, mutta teollisuudessa oli sekä possessionityöläisillä (maaorjat) kuin myöskin vapailla työläisillä tavattoman alhainen. Se vaihteli v. 1803 korkein-

taan kolmen ja seitsemän ruplan välillä kuukaudessa. V. 1856 nousi työpalkka kutojalla koneessa 11 ruplaan kuukaudessa ja käsin kutojalla seitsemään ruplaan. Vain Moskovan läänissä kohosi työpalkka 30 ruplaan kuukaudessa; leivän hinta oli tällöin 47 kop. puudalta.

Huomattavasti muuttui työväenluokan asema talonpoikien vapauttamisen yhteydessä. Maaorjuusaikana kohosi työläisten työpalkka, mutta orjuuden lakkauttamisen jälkeen laski. Työpal-kan alennus on selitettävissä sen pysähdyksen vuoksi, mikä Venäjän teollisuutta kohtasi 80—90 luvuilla kuin myöskin työväenjoukkojen tavattoman kasvun vuoksi.

Talonpoikien maansaantimahdollisuus väheni ja se saattoi heitä joukot- tain kaupunkiin ansiotöihin. Tätä työvoiman tulvaa käytti edukseen kapitalisti ja työpalkka alkoi huomattavasti laskea. Niinpä Moskovan läänin kuto- matehtaissa, joissa keskipalkka v. 1856 teki 30 ruplaa, vaihtelee työläisen palkka v. 1880 12½—20 ruplan välillä kuukaudessa ja leipä maksoi 96 kop. Ivanovo-Vosnesenskissa ansaitsivat kuto- jat keskimäärin 12—18 rpl. kuukau- dessa, siis 15 % enemmän kuin v. 1850, mutta leivän hinta oli kasvanut näinä 30 v. 100 %:lla, voin hinta 83 %. Työväenluokan asema siis alin- omaa huononi.

80-luvun toisella puoliskolla ja eri- toten 90-luvulla jättävät talonpojat joukottain maaseudun ja siirtyvät kau- punkeihin. Tämä aiheuttaa uuden pal- kanalentamisen. Elintarpeet samalla nousevat hinnassa, kuten kulutstar- peetkin. Työmiehen vuosipalkka teki Tsindelin tehtaalla Moskovassa vv. 1886—90 236 rpl. 60 kop. ja v. 1891—95 — 231 rpl. 60 kop. (Tugan-Bara- novskin kirjasta: "Venäjän tehdas en- nen ja nyt").

Teollisuutta 90-luvulla kohdannut pula ja nälkävuodet 1891—92 aiheut-

tivat taas työpalkan laskun. Pashitkovin esittämien tiedonantojen mukaan sai päivätyöläinen v. 1903 — 246,5 rpl. vuodessa, v. 1904 — 245,3 rpl.; vakinaiset työläiset ja palvelushenkilökunta saavat v. 1903 — 416 rpl. ja v. 1904 — 415,7 rpl. vuodessa. Finn-Enotajevskij esittää seuraavia numeroita työpalkan laskusta ja yleisten kulutus-tarvikkeitten hintojen noususta: v. 1903 oli työläisen keskipalkka 217 ruplaa, viljatuotteet 101,5 % ja kaikki laajan kulutuksen tarvikkeet 106,8 %; v. 1904 työläisen keskipalkka 213,9 rpl., viljatuotteet 105,2 % ja kaikki laajan kulutuksen tarvikkeet 110,8 %. V. 1905 — keskipalkka 205,5 rpl., viljatuotteet 115,4 %, kaikki laajan kulutuksen tarvikkeet 115,4 %. Näin näemme työpalkan kolmen vuoden aikana yhtämittaa laskevan ja hintojen nousevan.

"Työn Historian Arkisto", kirja 3, mainitsee tietoja Baltian tehtaan työläisten asemasta v. 1904. Näitten mukaan naimaton työmies, joka sai kuukaudessa 17—18 rpl., kuluttaa ne seuraavasti: huoneen nurkasta sänkyineen, jossa nukkuu kaksi työläistä, kolme ruplaa kuukaudessa, ruokaan kuukaudessa 10 ruplaa, pukimiin ja jalkineisiin 4 ruplaa. Rahaa ei näin ollen riitä veroihin, tupakkaan eikä huvituksiin.

Jos työväenluokan raskaaseen aineelliseen asemaan lisää vielä 11—13 tuntisen työpäivän raskauden, tulee työläisten aseman vakavuus selväksi. Työväenluokka haki ratkaisua raskaasta tilastaan ja luonnollisesti tarttui lakkotaisteluun. Me kohtaamme jo v. 1865 erikoisia lakeja, joita julkaistiin lakkolaisia vastaan. Työläisten levottomuudet saavat joukkoluonteen vuosina 1884—85 Moskovan ja Vladimirin läänneissä. V. 1885 pohtii tsaarinhallitus uudelleen työläisten lakkoliikettä, joka kreivi Tolstoin sanojen mukaan "uhkasi saada vakavan laajuuden". V. 1886 lainsäädäntö lisää rangaistusta lakoista 8 kuukauteen vankeutta, kun v. 1885

rangaistiin 3 kk. vankeudella. Lakkotaisteluissa, milloin sammumaan pyrkien, milloin taasen leimahtaen ilmieliekkiiin, kuluvat 90-luvun vuodet. Mutta kaikki nämä työläisten lakkotapaukset ovat luonteeltaan yksinomaan taloudellisia. Perusvaatimuksina ovat: työpalkan nostaminen, työpäivän lyhentäminen ja taistelu luonnottoman suurien sakkoja vastaan.

Työläiset eivät tänä aikana vielä käsitäneet yhteyttä taloudellisen ja poliittisen taistelun välillä. Poliittisesti tietoisia olivat silloin vain "Moskovan työläisliiton" kerhojen tai "Pietarin taisteluliiton" sekä eräitten maaseutujärjestöjen jäsenet. Mutta näitä oli Venäjällä vain muutama sata.

Kuitenkin auttoi tämä työväenliike tsaarinhallituksen havaitto-opetuksien vaikutuksesta ja poliisivainon vuoksi — hallitus piti yhtä porvariston kanssa — työläisiä siirtymään askel askelelta puhtaasti taloudellisista taistelu-muodoista poliittiseen taisteluun. Ylioppilasliike, joka 19:nneen vuosisadan lopulla ja 20:nneen alussa oli yksinomaan poliittista luonteeltaan, toi mukanaan työväenluokan keskuuteen paljon selvyyttä ja tietoisuutta. V. 1900 alusta lähtien siirtyvät työläiset jo poliittisiin taisteluihin. He eivät enää rajoitu toiminnassaan vain lakkoihin, vaan ylioppilaitten mukaisesti menivät kadulle, panevat toimeen mielenosoituksia.

V. 1901 vappuna alkaa uusi vaihe. Pietarissa tapahtuvat ensimmäiset yhteentörmäykset työläisten ja poliisien välillä Viipurinpuolen kaupunginosissa ja Nevskin tullin takana. Viipurinpuolella rakentavat työläiset 4 p:nä toukokuuta barrikaadeja, puolustaakseen itseään hyökkääviä poliiseja vastaan. Obuhovin tehtaalla ryhtyi 3,000 työläistä lakkoon ja joutuivat barrikaaditaisteluihin poliisien kanssa. Pietarin esimerkkiä seurasi Kaukaasia, jossa järjestettiin mielenosoitus punaisine

lippuineen. Taistelu sai v. 1902 verrattain kiivaan luonteen Batumissa, Bakussa ja Kutaishissa. Täällä kaatui 14 ja haavoittui 80 henkeä molemmilta puolin.

Pitempiaikainen ja verrattain luja oli rautatielakko. Lakkoja oli radalla ja toisella, v. 1898—1902, käsittäen melkein kaikki Venäjän radat. Työväen liikehtiminen Donetsin laaksossa, alkaen 90-luvun keskivaiheilta, jatkui keskeytyksillä v. 1902, jolloin suureen työläisten mielenosoitukseen Rostovissa otti osaa 15.000 henkeä. Kesällä v. 1903 oli koko etelä-Venäjä ja Kaukaasia yleislakossa. Työläiset olivat päättäneet käyttää hyväkseen vilkastumista teollisuudessa palauttaakseen sen, mitä pääoma oli heiltä riistänyt teollisuuspuolan aikana. Erikoisesti laajenee lakkoaalto v. 1904 lopulla ja 1905 alussa. V. 1904 oli 68 lakkotapausta, tammik. v. 1905 oli — 2,183, helmik. samana vuonna — 1,042 lakkoa. Lakot olivat poliittisia.

Poliisiosialismi.

(Subatovtshina.)

Työväenluokan taistelun näin astuttua varmalle poliittisen taistelun tielle lisääntyivät hallituksen vainotoimenpiteet. Kukistaakseen työväenliikkeen ryhtyi hallitus mielenosoittajien ampumisiin, joukkovangitsemisiin, pakko-työhön lähettämisiin, vieläpä mielenosoituksiin osanottajien ruoskimisiin. Mutta kaikki nämä ennenkuulumattomat sortotoimenpiteet vain kärjistyivät luokkataistelua ja lisäsivät liikkeen laajenemista.

Poliisidepartementin ja sisäasiainministeriön, jotka johtivat työläisten liikehtimisten kukistamista, tuli ennenpitkää tunnustaa itsensä voimattomiksi tässä taistelussa. Silloin heräsi Moskovan suojelusosaston päällikössä Subatovissa ajatus — ottaa työväenliike käsiinsä ja ohjata sitä uudelle suunnalle. Subatovin suunnitelma tarkoitti saada

proletariaatti luopumaan poliittisesta taistelusta, joka järkytti itsevaltiuden perusteita, ja suunnata työläisten huomio yksinomaan taloudelliseen taisteluun. Ja siinä mielessä poliisidepartementti, käyttäen hyväkseen työläisten järjestäytymispyrkimyksiä, itse alkoi järjestää työväenjärjestöjä suojelusosaston asiamiesten avulla.

Ensimmäinen yrite tällaisen poliisijärjestön aikaansaamiseen tehtiin Min-skissä v. 1901. Se työskenteli pääasiassa juutalaisen työväestön keskuudessa, perustaen "Riippumattoman juutalaisen työväenpuolueen". Toimittuaan v. 1903, järjestö hajosi, sillä sosialidemokraattiset työläiset, joita johti "Bund", huomasivat pian sen poliisijärjestön luonteen. Toinen yritys tehtiin Odessassa. Myöskin perustettiin järjestöjä Nikolajeviin, Jelisavetgradiin ja Permiin kuin myöskin Pietariin ja Moskovaan. Odessan järjestö kasvoi siinä määrin, että julisti v. 1903 yleislakon, joka ei tietenkään ollut kuulunut Subatovin laskelmiin. Ei onnistunut Subatov myöskään Moskovassa. Moskovan tehtailijat, saatuaan kuulla subatovilaisesta järjestöstä, joka pyrki työväenliikettä suuntaamaan puhtaasti taloudelliseen taisteluun, s.o. tehtailijoita vastaan, esittivät tarmokkaan vastalauseensa ja hallituksen oli hajoitettava järjestö. Itse Subatov joutui epäsuosioon.

Mutta Subatovin epäonnistuminen ei ollut vaikuttanut suojelusosastoon ja sisäasiainministeristöön. Näyttämölle nousi uusi ilmiö, pappismies Georgij Gapon. Hän johti Pietarin subatovilaista järjestöä nimeltä: "Venäjän tehtaalaisten yhdistys", joka juhallisesti avattiin huhtik. 11 pnä 1904.

Venäjän kärsimä tappio sodassa, työläisten huomion lisääntynyt kohdistuminen tsaarinhallituksen politiikkaan, elämän kallistuminen — kaikki tämä synnytti ennenpitkää liikehtimistä työläisten keskuudessa. Nämä pyrkivät

järjestäytymään ja he liittyivät joukotain gaponilaisiin järjestöihin, joita siihen aikaan oli kaikissa työläispiireissä.

Liitot, jotka olivat tarkoitettuja heikentämään työväenliikettä, alkavat vähitellen edistää työväenluokan tarkoituksia. Gaponilaiset liitot tulevat työväenliikkeen keskeisimmiksi, niihin liittyvät myöskin puoluettomat työläiset; itse liitot alkavat käyttää propagandatyötä, etupäässä niihin liittyneitten sos. dem. ja es-errien avulla.

Joulukuussa v. 1904 erotettiin Putilovin tehtaalta 4 työläistä. Tämä verrattain vähäpätöinen tapaus, — sellaisihan sattui tuhkatieheään, — johti lakkoon. Gaponin yritykset saada työläiset takaisin tehtaaseen eivät onnistuneet. Työnantajat ja hallitus päättivät tehdä lopun työläisten kokouksista. Joulukuun 28 p:nä kokoontuivat Vasili-Ostrovassa kaikki 11 gaponilaista osastoa ja työläiset päättivät viedä taistelunsa loppuun. Gapon, joka ohran miehenä oli kaikkia päättäviä toimenpiteitä, työläisten esiintymisiä vastaan, oli pakotettu työläisten painostuksesta hyväksymään esiintymisen kadulla.

Lakkoliike yhä kasvoi ja vaati ratkaisua. Tammikuun 7 p:nä kohosi lakkolaisten luku Pietarissa 140,000. Gaponilaisissa osastoissa oli jatkuvasti kokouksia. Niissä käsiteltiin anomusta tsaarille. Venäjän työläisissä oli vielä uskoa, että tsaari auttaa. Virkamiehet olivat kehoja, mutta tsaari on jalomielinen, hän on isä. Ja hänen luokseen, isän luo, kääntyivät anomuksella hänen lapsensa, kärsineet, nälkiintyneet, Pietarin työläiset. He olivat päättäneet lähteä anomusta viemään Talvipalatsille, Nikolai II luo.

Tammikuun 9 p:nä.

Sopimuksen mukaan kuljettiin palatsille rauhallisesti, ilman lauluja, ilman lippuja, puheita pitämättä ja mikä pääasia, ilman aseita. Tämä viimeainittu

oli pakollinen ehto, jonka itse työläiset olivat päättäneet. Kuljettiin pyhätamineissa, vaimot ja lapset mukana, kulkueen etunenässä kannettiin jumalankuvia. Gorki antaa seuraavan kuvan tästä tsaarin luo menosta:

Puhuttiin hiljaa, vakavasti.

— Ei enää jakseta kärsiä, siksi lähdettiin ...

— Ilman syytä ei kansa liikkeelle lähdä ...

— Eikö "hän" sitä ymmärtäne?

Silloin tällöin kuuluu ääni joukosta:

— Toverit, älkää antako itseänne pettää ...

Mutta varottaviin sanoihin ei kiinnitetty huomiota.

— "Hän" ymmärtää — me pyydämme ...

— Hänen tulee ymmärtää! Emmehän kapinoi ...

— Toverit, vapautta ei pyydetä ...

— Karkottakaa hänet, saatana!

— Me menemme isän luo!

— Luotamme häneen!

— Ei hylkää meitä!

Miksi hukivat työläiset? Mitä pyysivät he anomuksessaan?

"Hallitsija, me työläiset, lapsemme, vaimomme ja avuttomat vanhuksat — vanhemmat, olemme tulleet sinun luoksesi, hallitsija, hakemaan totuutta ja suojelusta. Me olemme köyhtyneet, meitä sorretaan, raskautetaan tavattomalla työllä, meitä loukataan, meitä ei tunnusteta ihmisiksi, meihin suhtaudutaan kuten orjiin, joitten on kärsittävä kohtalonsa ja vaiettava. Me olemme kärsineetkin, mutta meitä työnnetään yhä enemmän kurjuuteen, oikeudettomuuteen. Mietä painaa sorto ja väkivalta ja me olemme tukehtumassa. Ei ole enää voimia, hallitsija! On tullut rajansa kärsimykselle. Meitä on kohdannut se kauhea hetki, jolloin kuolema on parempi kuin kärsimyksien jatkaminen.

Me pyydämme hyvin vähän, me haluamme vain sitä, mitä ilman ei ole elä-

mää, vaan pakkotyö, ainainen kärsimys."

Ja työläiset pyysivät hyvin vähää. He pyysivät antamaan heille 8-tunnin työpäivän, yhdistymisvapauden, amnestian, ja "kaikki vapaudet": sanan-, paino-, kokoontumis-, omantunnon- ja uskonvapauden, yleisen pakollisen koulunkäynnin valtion laskuun, tasa-arvoisuuden lain edessä kaikille poikkeuksetta, kirkon erottamisen valtiosta, normaalipalkan, taisteluvapauden pääomaa vastaan y.m.

Lopussa työläiset kirjoittivat:

"Valtias, tapahtuuko kaikki jumalallisten lakien mukaisesti, joitten armosta sinä hallitset? Voiko elää näitten lakien alaisena? Eikö ole parempi kuolla — kuolla meidän kaikkien työläisihmisten kautta Venäjän"?

Ja tsaari poissaolevana — häntä ei ollut tammikuun 9 p:nä kaupungissa — vastasi heille: kuolkaa. Ja rauhallisia työläisiä, heidän vaimojaan ja lapsiaan alettiin ampua. Seuraavaa kirjoittaa D. Svertshkov kirjassaan: "Valankumouksen koitossa" tammikuun 9 p:nä.

"Aleksanterin puistikon luo kerääntyi paljon kansaa. Mieliala oli rauhallinen.

Poliisiin suhtauduttiin hyvänsuovasti.

— Järjestystä ylläpitämään ovat saapuneet.

Äkkiä paikalle saapunut poikanen huudahti:

Narvan tulliporttien luona ammutaan! Kansaa hakattiin.

Poikasen luo hyökättiin joka suunnalta.

Hölmistynyt poikanen sammalsi:

"Ei mitään erityistä, setä kulta. Minä vain näin omin silmin".

Äkkiä kuului torvensoittoa palatsitorilta. Kansa läksi kulkemaan sitä kohti. Pikkupoikaset kiipesivät puihin Aleksanterin puistossa. Äkkiä seurasi kolme laukausta peräkkäin. Kolmas laukaus osui poikasiin puiston puissa. Monet heistä putosivat alas ja jäivätkin lumeen makaamaan. Kansaa ammuttiin Narvan tulliporttien luona, Troitskin sillan korvalla, Vasili-Ostrovilla. Obuhovin sairaalaan tuotiin muuan 5-vuotias lapsi, jolla oli seitsemän kiväärin pistimellä lyötyä haavaa ruumiissaan.

Verisunnuntaina oli Pietarin sairaaloihin tuotu 1,216 kuollutta ja yli 5,000 haavoittunutta. Työläisten ampumisia johtivat everstit Min ja Riman, säaden palkkiokseen tästä "kenraalin" arvoniemen.

Tammikuun 9 p:nä — uutta lukua 22 p. — 1905 menettivät monet työläiset henkensä, mutta meni sinä päivänä myöskin ainiaaksi usko tsaariin, silloin virtasi työläisveri, niitten, jotka vielä olivat uskoneet. Ja sinä päivänä työläiset vanhoivat: Kadulle ei mennä ilman aseita! Me emme unohda tätä päivää!

Venäjän työläiset muistivat myös valansa. Lokakuun vallankumous suoritti loppuun sen, minkä verisunnuntai oli alkanut.

Vastaukseksi tammikuun 9 päivän laukauksiin julisti koko Venäjän teollisuusproletariaatti lakon. Monissa paikoin, kuten esim. Varsovassa syntyi katutaisteluja, jolloin sai surmansa 64 ja haavoittui 69 henkeä. Ei ollut sitä Venäjän kulmaa, jossa ei olisi työläisten lakke ollut vastauksena työläisten teurastukseen Pietarissa.

V.K.P:n Karjalan aluejärjestö V:n Yleiskarjalaisen puoluekonferenssin edellä

20 P:NÄ tammikuuta kokoontui Petroskoissa 5:s yleiskarjalainen puoluekonferenssi.

Karjalan taloudellinen ja poliittinen kehitys, kuten koko neuvostoliiton, on mitä kiinteimmässä yhteydessä puoluejärjestön toiminnan ja kehityksen kanssa.

Huolimatta siitä että Karjalassa rauhalliseen kulttuuri- ja taloudelliseen rakennustyöhön on ollut mahdollisuuksia vasta kahden viimeisen vuoden kuluessa, on näillä aloilla silti saavutettu verrattain huomattavia tuloksia. Sama on laita myöskin puolueen sisäiseen elämään nähden. Keväällä v. 1922 Suomen lahtarien rosvohyökkäyksen jälkeen, jolloin kokoontui ensimmäinen aluekonferenssi, oli puoluejärjestössä jäseniä ja kandidaatteja yhteensä 812 henkeä, 1 p. tammik. tänä vuonna on vastaava luku 2,000, joka jatkuvasti yhä kohoaa. Viime aluekonferenssin jälkeen, 9 kuukauden kuluessa, on jäsenluku (kandidaatit mukaan luettuna) kohonnut 621 hengellä. Tulos on verrattain huomattava, jos otamme huomioon Karjalan yleiset väestösuhteet (noin 240,000 asuk.).

Jäsenten yhteiskunnalliseen asemaan nähden on tilanne seuraava: Maaliskuun 1 p. 1924 oli järjestössä työläisiä 692 henk., talonpoikia 392, toimitsijoita ja neuvostotyöntekijöitä 264 sekä muita 12. 1 p. jouluk. 1924 olivat vastaavat luvut työläisiä 1,608, talonpoikia 540, neuvostotoimitsijoita 244 ja muita 12 henkeä. Jäsenten lukumäärän lisääntyminen on siis tapahtunut vain työläisten ja talonpoikain laskuun.

Jos vielä otamme huomioon, että useat neuvostotoimitsijoista ovat entisiä ruumiillisen työntekijöitä sekä suurin osa talonpojista osan vuodesta työskentelevät metsätöissä, sahoilla, kalas-

tustrustien palveluksessa ja rautatiellä, käy selväksi, että järjestön valtava enemmistö on teollisuus- ja maaköyhälistöön kuuluva, ja että puolueen kasvu on tapahtunut samaan suuntaan.

Edellämäinnittua tukevat seuraavatkin numerot: 1 p. jouluk. 1924 oli järjestössä yliopistollisen tai korkeimman sivistyksen saaneita 9 jäsentä; keski-koulujen oppimäärän suorittaneita 140; alemman sivistyksen omaavia 1,617 ja ilman minkäänlaista koulusivistystä 97 jäsentä.

Järjestön kansallinen kokoonpano ilmenee seuraavista numeroista: 1 p. maalisk. 1924 oli puoluejärjestössä venäläisiä 797 jäsentä, karjalaisia 235, suomalaisia 273 ja muihin kansallisuuksiin lukeutuvia 65 jäsentä. 1 p. jouluk. 1924 olivat vastaavat luvut seuraavat: venäläisiä 1,200, karjalaisia 254, suomalaisia 303 sekä muihin kansallisuuksiin lukeutuvia 105 henkeä.

Karjalaisten puolueeseen liittymisprosentti on siis suhteellisesti alhaisempi. Syynä siihen epäilemättä on se seikka, että karjalainen väestöaines tsaarivallan aikana jäi vaille kaikkea omakielistä alkeellisintakin sivistystä, ja niin ollen suurelta osaltaan lukutaidottomaksi, sekä syrjään kaikesta poliittisesta ja vallankumouksellisesta toiminnasta; sitävastoin venäjänkielentaitoiset työläiset saivat vaikutteita Aunuksen ja Arkangelin lääniin karkoituiltal vallankumouksellisilta, sekä olivat tilaisuudessa kirjallisuuden avulla syventämään tietojään. Viime aikoina tässä suhteessa on kuitenkin tapahtumassa jyrkkä käänne; kolmen viimeisen kuukauden aikana esitetyistä puolueen jäsenhakemuksista on noin **45 % karjalaisilta talonpojilta.**

Puoluejärjestön kasvusta puhuttaessa, lienee paikallaan esittää vielä

muutamia numeroita **puolueesta eronneista ja erotetuista**. 1 p:stä maalisk. 1 päivään joulukuuta 1924 välisenä aikana on puolueesta itse eronnut 8 jäsentä ja 9 kandidaattia. Syynä eroamisiin pääasiassa ovat olleet perhesuhteet, sairaus y.m.s.; poliittisista syistä ei tänä aikana kukaan ole eronnut.

Saman ajanjakson kuluessa on puolueesta erotettu 33 jäsentä ja 10 kandidaattia. Pääasiallisimpana syynä erottamisiin on ollut juopottelu (noin 45 %) sekä virkarikokset, puoluekurin rikkominen, poistuminen omavaltaisesti paikkakunnalta y.m. Yhteiskunnalliseen asemaansa nähden on 50 % erotetuista ollut neuvostotoimitsijoita.

Puoluejärjestömme, huolimatta valkosuomalaisen hyökkäyksistä ja innokkaasta agitatsioonista, on siis huomattavasti kasvanut. Karjalan puoluejärjestö on myös huomattavasti kohonnut **poliittisessa tietoisuudessa** ja on hankkinut itselleen suuren määrän sitä käytännöllistä kokemusta, jota siltä vaaditaan alueen poliittisen ja taloudellisen elämän ohjaksissa sekä väestön keskuudessa suoritettavassa kulttuurityössä.

Puolueen ja neuvostoelimien vaikutuksen kohoamisen esimerkkinä mainittakoon, että viime 9 kuukauden kuluessa on kaikissa Karjalan kunnissa ja maakylissä 2 kertaa toimeenpantu **puolueettomien talonpoikain konferensseja**, joihin on ottanut osaa noin 20 % koko väestöstä. Näissä konferensseissa on käsitelty suuri joukko yleistä asemaa koskevia kysymyksiä, mutta vielä enemmän paikallisia, valistus-, verotus-, maatalous- y. m. kysymyksiä. Yllämainittujen kysymysten käsittelyyn ovat talonpojat ja talonpoikaisnaiset ottaneet aktiivisesti osaa ja niissä tehdyt päätökset on suurelta osaltaan toteutettu asianomaisten puolue- ja neuvostoelimien välityksellä.

On syytä kiinnittää erikoista huomiota niihin tuloksiin, joita kuluneena toiminta-aikana on saavutettu **työssä työläis- ja talonpoikaisnaisten keskuudessa**. Sekä kaupungeissa että maalaiskunnissa on kaikkialla olemassa naisten delegaattijärjestöjä, jotka puoluejärjestöjen johdolla valmistavat työläis- ja talonpoikaisnaisia ottamaan osaa neuvostolliseen ja puoluetoimintaan sen kaikilla eri aloilla. Kuluneena toimintakautena on delegaattikurssin suorittanut yhteensä 1,457 työläis- ja talonpoikaisnaista. Nykyhetkellä näissä delegaattiaparaateissa on toimimassa yhteensä 1,310 naista, joista 266 työläisnaista, 370 talonpoikaisnaista, 215 neuvostotyöntekijätärtä ja 155 kotiemäntiä, 109 kalastajaa ja muita 195, joista ei ole aivan tarkkoja tietoja.

Käytännöllisissä toimissa — toimeenp. komit. jäsenenä, osuusliikkeiden hallinnoissa, lastenkasvatuksen alalla sekä puolue- ja valistustyössä toimii nykyhetkellä noin 413 naisdelegaattia. Sitäpaitsi ottaa aktiivisesti osaa klubitoimintaan, ammattiliitto- ja osuustoimintatyöhön vielä useihin satoihin nouseva joukko työläis- ja talonpoikaisnaisia. Tässä suhteessa saavutettuja tuloksia on pidettävä erittäin merkittävänä, koskapa juuri tällä alalla on ollut voitettavana suurin vastustus tietämättömyyden ja vuosisataisten ennakkoluulojen vuoksi. Puoluejärjestöjen johdolla tulevaisuudessa epäilemättä yhä suuremmat työtätekevien naisten joukot valmistautuvat ottamaan haltuunsa sen aseman ja täyttämään ne oikeudet ja velvollisuudet, mitkä heille neuvostoyhteiskunnassa kuuluu.

Myöskin **nuorisotyön alalla** on epäilemättä menty nopeasti eteenpäin. Karjalan Kommunistisen Leniniläisen Nuorisoliiton riveissä toimii kaikkiaan noin 4,000 työläis- ja talonpoikaisnuorukaista. Niistä noin 50 % karjalaisia

ja suomalaisia. Useita satoja toimii käytännöllisessä neuvosto-, ammatti- ja puoluejärjestöissä, sekä opiskelevat paitsi Karjalan puolue-neuvostosekä keski- ja ammattikouluissa, myöskin ylemmissä oppilaitoksissa ja Kommun. yliopistoissa 147 henkeä, jotka siten valmistautuvat erilaisia spesiali-aloja varten Karjalan teollisuuden ja taloudellisen elämän kohottamiseksi.

Alkavan puoluekonferenssin tehtävänä on ennenkaikkea, — paitsi puoluejärjestön sisäistä järjestötoimintaa koskevien kysymysten ratkaisua ja käsittelyä, — löytää oikeat käytännölliset menettelytavat neuvosto- ja puolue-työlle maaseudulla. On löydettävä keinoja niiden epäkohtien poistamiseksi, joita tässä suhteessa epäilemättä vielä on olemassa. On määriteltävä oikeat käytännölliset muodot XIII V.K.P:n edustajakokouksen päätösten toteuttamiseksi Karjalassa sekä osuustoiminta-

liikkeen, ammattiliikkeen ja käytännöllisen taloudellisen ja neuvostollisen elämän eri aloilla. Samoin tulee yksi tärkeimmistä konferenssissa ratkaistavista kysymyksistä olemaan kysymys sekä puolueen jäsenten että laajojen työläis- ja talonpoikaisjoukkojen poliittisen tietoisuuden kohottaminen leniniläisellä pohjalla.

Karjalan puoluejärjestöllä on tässä suhteessa aivan erikoinen tehtävä, koska sen, yhtenä Neuvostoliiton etuvartijoista, on oltava joka hetki valmis ottamaan vastaan ja torjumaan lahtarj-Suomen taholta Neuvostovaltaa vastaan tähdätyt iskut. Että se tässä suhteessa tulee täyttämään tehtävänsä, siitä ei ole epäilystä. Leniniläisellä perustalla valmistautuu se uusiin voittoihin sekä taloudellisella että poliittisella rintamalla.

J. E. Järvisalo.

Leninin opetuksia

Suunta selvä. Tov. Lenin tiesi mitä tahoi, ja tiesi miten se saavutetaan, on joku toveri sanonut. Siitä kuinka aikaisin hän joi löysi sen linjan, jota koko elämänsä horjumatta noudatti, on todistuksena kirjoituksensa "Mitä ovat kansanystävät?" — kohdistettu pikkuporvarillisia kumouksellisia, narodnikkeja, vastaan, jotka luulivat että Venäjä ei tule kulkemaan kapitalistisen kehityksen kautta. Kirjoitus on syntynyt niiden tutkimusten perusteella, joita tov. Lenin suoritti Samarán marxilaista opintokerhoa varten. Se on kirjoitettu 1894 ja ilmestyy painosta vasta nyt — 30:n vuoden kuluttua.

Tämä tutkielma on ensimmäinen kypsytetty marxilainen tutkielma venäläisistä oloista Venäjän omalla pohjalla. Ei mikään kamariteoreettinen tutkimus — kuten samana vuona ilmestyneet Peter Strujen ja G. Plehanovien kirjat, joita tähän asti on pidetty marxilaisuuden alkuotteina Venäjällä — vaan on siinä jo selvästi viitottu työväenluokan valtakumoukselliset tehtävät. Kirjotusta levitettiin silloin monistettuna, korkeintaan parisataa kappaletta. Nyt on löydetty kirjoituksen osat 1 ja 2, jotka painettuna käsittävät

160 sivua, mutta 3:s on vielä kateissa.

Tarkoilla numerotiedoilla oloista, eritoten talonpoikaiskylästä, osottaa tekijä vääräksi narodnikkien väitteet Venäjän taloudellisesta kehityksestä. Hän leimaa niiden uskon, ettei muka kapitalismi Venäjällä kehity, pikkuporvarilliseksi harhakuvaksi. Ja pikkuporvarin olemuksen kuvaa hän saksalaisen sananlaskun sanoilla: "Mikä on poroporvari? Tyhjä suoli, täynnä pelkoa ja toivoa, että Herra armahtaisi." Lenin lisää: jumala — se on meillä Venäjällä toisella tilalla. Ensimmäisenä on herra päällikkö. Narodnikit juoksevat liberaalien hännässä. Moiseesta sivistyneistöistä ei ole takeita. Lenin kirjoittaa:

"Sosialidemokraattinen *) sivistyneistö voi vain silloin suorittaa hedelmällistä työtä, kun se luopuu harhoistaan ja alkaa etsiä tukikohtaa Venäjän todellisesta, eikä toivomastaan, kehityksestä, todellisista yhteiskunta-taloudellisista suhteista, eikä sellaisista, joita se pitää mahdollisina. Sen teoreettisen työn täytyy kohdistua Venäjän taloudellisten

*) Siihen aikaan merkitsi sana sosialidemokratia Leninin kirjoituksissa samaa kuin nyt kommunismi. Suom. huom.

vastakohtain kaikkien muotojen tutkimiseen, niiden yhteyssuhteiden ja johdonmukaisen kehityksen tutkimiseen; sen täytyy paljastaa tämä vastakohta kaikkialla, missä sitä peittää poliittisen historian, omistusmuotojen erikoisuuksien ja muodostuneitten teoreettisten ennakkoluulojen verho. Sen täytyy antaa kokonaiskuva todellisuudestamme tuotantosuhteitten eräänä järjestelmänä, osoittaa kuinka kiertämätön on työtätekevien riistäminen ja ryöstäminen tämän järjestelmän vallitessa, näyttää se pääsy tästä järjestelmästä, jonka osottaa taloudellinen kehitys."

Tämän teorian, sanoo Lenin, täytyy osoittaa yksityiskohtaisesti, kuinka kapitalistinen riisto yhä kasvaa, samalla kun kasvavat tuotantovoimat. Mutta tämän teoreettisen työn alleviivaamisella ei ole ollenkaan tahdottu sanoa, että se olisi etualalla *k ä y t ä n n ö l l i s e e n* työhön nähden. Todellisuuden pohjalla toimivilla sulautuvat nämä työt yhteen. On noudatettava vanhan Liebknechtin neuvoa: tutkia, propagoida, organisoida! Teoreettinen työ on kohdistettava tosioloihin ja sen tuloksia levitettävä propagandan kautta. Järjestettävä työväen hajaliikkeistä *k o k o*

l u o k a n taistelluun riistojärjestelmää vastaan. "Tämän toiminnan perustana on marxilaisen yleinen vakauus, että Venäjän työväki on maan koko työtätekevä ja riistetyt kansan ainoa ja luonnollinen edustaja." Riisto on Venäjälläkin jo olemukseltaan kapitalistinen. Teollisuustyöväki joutuu etualalle sitä vastaan taisteltaessa, sillä vain suurteollisuus luo sen taistelun aineelliset edellytykset ja sen vaatimat yhteiskunnalliset voimat.

"Kun työväenluokan etumaiset edustajat käsittävät tieteellisen sosialismin aatoksen, Venäjän työväen historiallisen tehtävän aatoksen, kun tämä aatos leviää laajalle ja työväen keskuudessa muodostuvat lujat järjestöt, jotka muuttavat nykyisen hajallisen taloudellisen taistelun tietoiseksi luokkataisteluksi, — silloin Venäjän *t y ö l ä i n e n*, *k o h o e n* kaikkien demokraattisten aineiden johtoon, heittää kumoon itsevaltiuden ja johtaa *V e n ä j ä n p r o l e t a r i a a t i n* (kaikkien maiden proletaarien mukana) avoimen vaihtelun suoraa tietä *v o i t t o i s a a n k o m m u n i s t i s e e n v a l l a n k u m o u k s e e n*."

Kirjallisuutta

Leniniä suomeksi. Kustannusosuuskunta Kirja on — puolueen avustamana — ryhtynyt toimittamaan Leninin teosten suomenoksia. Aika onkin, sillä kovin vähän on tähän asti voinut suomenkielellä perehtyä leninisiin. Leninin vanhemmasta tuotannosta on vain "Kirje tovereille järjestötehtävistämme" (vltta 1902) sekä selostukset ja sitaatit Ljadovin "Venäjän s.-d. Työväenpuolueen historiassa". — "Marxilaisuuden kolme alkulähdettä ja kolme sen perusosaa" on "Sos. aik. l:ssä" 1921 sekä "Marx ja marxilaisuus" julaistuna Suomessa ja Amerikassa. Sodan ajalta on "Imperialismi kapitalismin uusimman vaiheena" sekä "Imperialismi ja sosialismin hajaannus". Sitten "Kansain itsemääräämisoikeudesta", "Zimmerwald-Vasemmisto" ja "Tunnussanasta aseistariisuminen", lisäksi suomenoksia "S. a. l:ssä" 1922 ja tov. Sinovjevin kanssa yhdessä kirjoitettu "Sosialismi ja sota".

V:n 1917 vallankumouksesta ennen loka-kuuta on "Kirjeitä taktiikasta" ja "Vallankumouksen opetuksia" sekä "Valtio ja vallankumous". Viimemainittua, joka sisältää marxilaisuuden vallankumousopin pääkohdat, täydentävät sitten "Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky" sekä "Vasemmistaisuus lastentautina kommunismissa". Proletaarisen diktatuurin ajalta on "Neuvostoval-

lan saavutuksia ja vaikeuksia", "Taistelu levästä", "Maalaisköyhälistö ja vallankumous", "Bolshevikit ja talonpoikaistyöväki" sekä "Suuri alote". "Kumouksessa" ja julkaisussa "Tietoja ja ohjeita" on muutamia suomenoksia. Sanomalehdissä on aikanaan julaistu suuri joukko suomenoksia, mutta kelläpä on tallella!

Nyt on Leninin kirjoituksista jo suomenoksena painovalmiissa kunnossa kirjanen "Lenin uskonnosta". Samalla ilmestyy pari pienempää muisto- ja muistelmakirjaa. Valmistuksen alaisena on käännöksiä Leninin kirjoituksista: kansallisuuskysymyksestä, puolueesta ja bolshevismin taktiikasta, talonpoikaiskysymyksestä, valistustyöstä, nuorisosta, osuustoiminnasta, Puna-Armeijasta, naisten vapautuksesta, Internationaalesta y. m. Kehoitamme lukijoita hankkimaan itselleen kaikki suomenkielellä jo ilmestyneet Leninin kirjoittamat kirjat, tutustumaan niihin, palauttamaan niiden sisällön uudelleen mieleensä, jos jo aikaisemmin ovat ne lukeneet, ja sitten hankkimaan suomenkielellä valmistuvat sikäli kuin ne ilmestyvät.

Painokunnossa on niinkään tov. Sinovjevin kirjoittama V.K.P:n historia, joka osaltaan selvittää myöskin Leninin elämäntyötä. Kesällä ilmestyi tov. Sinovjevin kirja "Lenin".

Kommunistista kirjallisuutta suomeksi.

Näinä päivinä valmistuu painosta V.K.P.:n XIII:n puoluekokouksen päätökset, samoin тов. Stalinin kirjoittama kirja "Leninismi".

Oppikirjoista valmistuu lähiaikana Neuvostoliiton ja reunamaitten maantieto. Ja valmistelun alaisena on Luonnonoppi, Yhteiskuntaoppi, Aritmetiikan ja Geometrian oppikirjat, Suomen historia, (kirj. Lauri Letonmäki), Yleisen maantiedon oppikirja, Neuvostovallan rakenne, I:n ja II:n asteen työkoulujen luku- ja oppikirjat, Suomenkielen oppikirja sekä uusi painos Lasten apista. Kaikki nämä oppikirjat ovat sovelletut Neuvostovallassa käytännössä olevan uuden opetusmetodin mukaisiksi.

Maataloutta käsittelevistä kirjoista saadaan piakkoin ilmestymään agr. N. Pellisen kirjoittama kirja "Neuvoja lypsykarjan ruokinnassa".

Kaunokirjallisuuden alalta on valmisteltavana venäjänkielisenä painoksena yleistä tunnustusta ja mielenkiintoa saavuttanut valankumoustaisteluja kuvaileva "Viikko", kokoelma vallankumouksellisia runoja, näyttämöltä esitettävä kuvaelma y.m.

"Oikeus Suomessa, (Rättvisan i Finland). Muutamia asiakirjoja ja niiden selityksiä". — Ruotsissa on s.d. Tiden kustannusliikkeen julkaisemana ilmestynyt tuonniminen kirjainen (92 sivua). Tekijä Georg Branting, s.d. pääministerin poika, asianajaja. — Hän kertoo, että syksyllä 1923 pyysi Ruotsin kommunistipuolue häntä ja tri N. Söderqvistiä avustamaan Turun jutussa syytettyjen puolustusta. Suomen hallitus yritti ensin kieltää passit — kuten kielsikin lopullisesti eräiltä sanomalehtimiehiltä — mutta oli pakotettu sitten sallimaan näiden esiintyä.

Hra Branting kuvaa taustaksi 1918 luokkasotaa seurannutta terroria ja punasia vastaan noudatetun "oikeudenkäynnin" summittaisuutta. Selostaa sitten viime vuosien huomattavimmat oikeusjutut: puolueen perustajia vastaan 1919—21, hautakiviä vastaan (kansikuvana on lahtarien kumoon heittäjä Hämeenlinnan muistomerkki), rauhanjulistuksen johdosta (Karjalan banditismien aikana), valkoinen päähyökkäys v. 1923, Turun juttu, toimenpiteet lehtiä ja kirjapainoja sekä amm. järjestöjä vastaan.

Ja tulos? — Se että "tuomioistuimet eivät ole itsenäiset tällä hetkellä yksinvaltiaaseen yhteiskuntaluokkaan nähden". Lakimiehenä

todistaa hra B. sitovasti, että valkoinen valta Suomessa törkeästi polkee voimassa olevia lakeja ja oikeudenkäyntijärjestystä, siis harjoittaa väkivaltaa kansalaisia vastaan. Ja että tuomioistuimet ovat valkoisen vallan palveluksessa tuomien lainvastaisesti.

Kirjoittaja ei ole kommunisti. Lienee varsin oikeistolainen sosialidemokraatti. Ja hänen arvostelunsa on puhtaasti juriidinen. Mutta joitakin poliittisia mielteitä on hän pannut alku- ja loppulauseeseen. Ne ovat tietenkin kirjottajan porvarillisen kannan mukaiset. Ja siltä kannalta Suomen lahtareita vastaan. Pari lausetta kannattaa mainita. Hän sanoo: "Jokainen, joka tuntee Suomen nykyisen yhteiskunnan, voinee todistaa, että vastakohta hallitsevain valkoisten ja sorrettujen punaisten välillä on tilanteen luonteenomaisena piirteä; tämä vastakohta saattaa yhä kaiken muun varjoon, ja tuhansissa suomalaisissa kodeissa vallitsee se painostuksen ja vapaudenpuutteen vaistomainen tunne, joka vallitsi eräinä tsaarinhallituksen aikoina." — Siinä siis lyhyesti todetaan, että valkoisen Suomen ihmiset elävät saman tunteen alaisina kuin tsaari "alamaiset", ja että punaisten ja valkoisten vastakohta on maan pääkysymys.

Ja punaisista, joita Ruotsissa on maalattu eläimellisiksi hulikaaneiksi, antaa hän seuraavan pikku kuvan: "Tekijä on harvoin tavannut niin paljon viipitöntä sydämellisyyttä kuin näiden usein hurjiksi puukkojunkkareiksi kuvattujen suomalaisten työläisten joukossa eikä hän koskaan tule unohtamaan sitä uskonvarmaa ihanteellisuutta, yhtyneenä arvokkaaseen kärsivällisyyteen, joka vallitsi pienessä yksinkertaisessa jouluihan juhlassa 1923 Helsingin Työväentalolla — jossa kuitenkin jokainen ja joka toinen vieraista oli "ent. kuritushuonevanki", ja jolla kenties yhä ei ollut "kansalaisluottamusta".

Meille ei hra B:n kirjassa ole uutta. Niin monasti olemme todistaneet, että lahtarit rikkovat omia lakejaan harjoittaessaan väkivaltaansa työväkeä vastaan. Ja me tunnemme Suomen työväen uskonvarman ihanteellisuuden paljoa ratkaisevammista esimerkeistä kuin arvokkaasta juhlimisesta. Mutta Ruotsin porvarilliselle yleiselle mielipiteelle on tällainen kirjanen epäilemättä "kiusallinen" paljastus heidän "valkoisista" ystäväistään, niin kuin se panee lahtarit hiomaan hampaitaan raivosta.